

23.01.2018

Kokousaika 23.01.2018 16:00 - 18:09

Kokouspaikka Töysänkatu 2 D, 2. krs, kokoushuone Moreeni

Läsnä

Jäsenet

Pakarinen, Pia puheenjohtaja
Kari, Emma varapuheenjohtaja
Diarra, Fatim
Harms-Aalto, Martina
Jalovaara, Ville
Kivekäs, Otso
Kopra, Pia
Korkkula, Vesa
Malin, Petra
Mohamed, Abdirahim
Niskanen, Dani
Saxberg, Mirita
Larsson, Tiina varajäsen

Muut

Grönholm, Niclas ruotsinkielisen palvelukokonaisuu-
den johtaja
Järvenkallas, Satu varhaiskasvatusjohtaja
Kukkonen, Arja lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja
vapaan sivistystyön johtaja
Pohjolainen, Liisa kasvatuksen ja koulutuksen toimia-
lajohtaja
Salo, Outi perusopetusjohtaja
Harju-Kukkula, Tiina vs. hallintojohtaja
Kemppe, Mauno tilapalvelupäällikkö
Eranka, Essi viestintäpäällikkö
Lax, Jaana hallintoasiantuntija
Juvonen, Arja asiakasmaksupäällikkö
saapui: 16:16, poistui 16:32, läsnä 9
§

Puheenjohtaja

Pia Pakarinen apulaispormestari
1-20 §

23.01.2018

Esittelijät

Liisa Pohjolainen

kasvatuksen ja koulutuksen toimia-
lajohtaja

1-3 §, 9-20 §

Arja Kukkonen

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja
vapaan sivistystyön johtaja

4-5 §

Satu Järvenkallas

varhaiskasvatusjohtaja

6-8 §

Pöytäkirjanpitäjä

Jaana Lax

hallintoasiantuntija

1-20 §

23.01.2018

§	Asia	
1	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
2	Asia/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
3	Asia/3	Ilmoitusasiat
4	Asia/4	Ammatillisen koulutuksen positiivisen diskriminaation määrärahan käyttöperiaatteet
5	Asia/5	Helsingin kielilukion ja Vuosaaren lukion uudet painotukset 1.8.2018 alkaen
6	Asia/6	Varhaiskasvatusyksikkö Kaisaniemen perustaminen
7	Asia/7	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston 19.12.2017 § 29 tekemän päätöksen ottaminen kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsiteltäväksi: Ruotsin kielen kielikylvyn valintakriteerit Helsingin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa
8	Asia/8	Salassa pidettävä (SAsiakasL 14 §)
9	Asia/9	Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.1.2018 lukien
10	Asia/10	Yksityisen varhaiskasvatuksen käynnistämistuen myöntämisperiaatteiden päivittäminen
11	Asia/11	Oikaisuvaatimus Töölön ala-asteen rehtorin virkavalintaa koskevasta päätöksestä 20.12.2017 § 33
12	Asia/12	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee neuvoloiden osallistumista lasten lukutaidon parantamiseen
13	Asia/13	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sampo Terhon ym. aloitteesta Helsingin koulujen osallistumisesta alueelliseen kielikokeiluun, jossa toisen kotimaisen kielen opiskelu olisi vapaaehtoista
14	Asia/14	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Koivulaakson toivomusponnosta palveluiden kustannusvaikutavuutta arvioivien mittarien kehittämisestä
15	Asia/15	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnosta koulujen liikuntatilojen maksuttomasta käytöstä nuorille kouluajan ulkopuolella

23.01.2018

-
16	Asia/16	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen kaupunkistrategian 2017-2021 käsittelyn yhteydessä esittämästä toivomusponnosta kaupungin mahdollisuuksista olla edelläkävijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa
17	Asia/17	Kasvatus- ja koulutus lautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin kaupunkistrategian 2017-2021 käsittelyn yhteydessä esittämästä toivomusponnosta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatuohjelman valmistelemiseksi
18	Asia/18	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Peltokorven toivomusponnosta päiväkotit Suursuo- daghemmet Stigenin toimivuudesta ilta- ja vuorohoitopäiväkotina
19	Asia/19	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnosta päiväkotit Suursuo- daghemmet Stigenin jatkosuunnittelusta
20	Asia/20	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle opetus- ja kulttuuriministeriön 'Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta' lausuntopyynnöstä

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Emma Karin ja Abdirahim Mohamedin sekä varatarkastajiksi Pia Kopran ja Mirita Saxbergin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.01.2018

Asia/2

§ 2 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavia 19.12.2017 - 22.1.2018 tehtyjä päätöksiä:

Varhaiskasvatusjohtaja 12.1.2018

2§ Julkisen palveluvelvoitteen järjestettävän päiväkotihoidon korvauksen hyväksyminen vuodelle 2018

Perusopetusjohtaja 16.1.2018

3 § Mellunmäen ala-asteen kouluun sijoitetun peruskoulun rehtorin viran täyttäminen määräajaksi

Hallintojohtaja 16.1.2018

5 § o365-pilvipalveluihin liittyvien koulutusten hankinta ajalle 1.11.2017-30.6.2018

6 § Puitesopimuksen täytäntöönpano, Apple-laitteiden hankinta Stadin ammattiopistolle

Toimialajohtaja 20.1.2018

6 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintasäännön hyväksyminen

7 § Teknisen työn työkalujen ja tarvikkeiden hankinta ajalla 1.1.2018 - 31.12.2020

Tietohallintopäällikkö 22.1.2018

5 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kouluille tulevan sähköisen arviointialustan koekäytön hankinta

[Kasvatus- ja koulutus-päätösasiakirjat](#) ja [Viranhaltijapäätökset](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

23.01.2018

Asia/2

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 3 Ilmoitusasiat

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi seuraavan ilmoitusasian (päätös kokonaisuudessaan löytyy luottamushenkilöportaalista):

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja 08.01.2018 § 4 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuodelle 2018 siirtyvien investointihankkeiden ylitysoikeusesitys: Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja päätti tarkentaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ylitysoikeusesitystä 5 999 000 euroa 12.12.2017 (§ 128) ja esittää kasvatuksen ja koulutuksen irtaimen omaisuuden ylitysoikeudeksi yhteensä 12 030 700 euroa investointiosaan tilille 8 05 02 liitteen yksi mukaisesti. Ylitysten perusteena on vuoden 2017 hankintojen siirtyminen vuodelle 2018 ja vastaavan suuruinen säästö kasvatuksen ja koulutuksen toimialan irtaimen omaisuuden määrärahoissa vuonna 2017.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.01.2018

Asia/4

§ 4

Ammatillisen koulutuksen positiivisen diskriminaation määrärahan käyttöperiaatteet

HEL 2017-012979 T 02 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä seuraavat käyttöperiaatteet ammatilliselle koulutukselle myönnetyn 500 000 euron positiivisen diskriminaation (PD) määrärahan jakamiselle:

PD-määräraha kohdennetaan ammatillisiin perustutkintoihin, joissa

1. vieraskielisten opiskelijoiden suhteellinen osuus on suuri ja / tai
2. runsaasti tukea tarvitsevien opiskelijoiden suhteellinen osuus on suuri ja
3. läpäisyaste on alhainen.

Euromääräinen määräraha kohdennetaan tutkintoihin opiskelijamäärien suhteessa.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että esittelijän perusteluiden toisessa kappaleessa ollut kirjoitusvirhe korjattiin. Virke "Maahanmuuttajataustaisten keskeyttämisen vähentämiseksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan heidän toiminnallista suomen kielen osaamista." muutettiin muotoon "Maahanmuuttajataustaisten keskeyttämisen vähentämiseksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan heidän toiminnallista suomen kielen osaamistaan."

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Edit Lampinen, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86356
edit.lampinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ammatillisen koulutuksen opiskelijaprofiilissa on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vieraskielisten opiskelijoiden osuus kokonaisopiskelijamäärästä on kasvanut 20 prosentista 32 prosenttiin, ja tietyissä perustutkinnoissa vieraskielisten opiskelijoiden osuus on jopa 60 prosenttia. Myös runsaasti tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä on lisääntynyt ja henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) mukaan ammatillisessa koulutuksessa opiskelee yli 10 prosenttia kaikista opiskelijoista.

Maahanmuuttajataustaisten keskeyttämisen vähentämiseksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan heidän toiminnallista suomen kielen osaamista. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelevissa vieraskielisten osuus on 32,3 prosenttia koko opiskelijamäärästä. Vieraskielisten opiskelijoiden osuus on suuri seuraavissa tutkinnoissa: kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto (65,1%), hammastekniikan perustutkinto (63,5%), lääkealan perustutkinto (50,5%), rakennusalan perustutkinto (49,2%), sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (40,7%), laboratorioalan perustutkinto (43,3%), teknisen suunnittelun perustutkinto (41,6%), kiinteistöpalvelujen perustutkinto (36,5%) ja autoalan perustutkinto (34,4%).

Kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa on kasvanut niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Runsaasti tukea tarvitsevien opiskelijoiden osuus suhteutettuna tutkintojen kokonaisopiskelijamääriin on korkea seuraavissa tutkinnoissa: prosessiteollisuuden perustutkinto (47,2%), painoviestinnän perustutkinto (30,6%), logistiikan perustutkinto (24,9%), talotekniikan perustutkinto (22,3%) ja elintarvikealan perustutkinto (20,4%).

Vieraskielisten opiskelijoiden opiskeluvaikeuksien tunnistaminen on haasteellista, sillä menetelmät ovat vahvasti kieli- ja kulttuurisidonnaisia. Tästä johtuen opetuksen ja ohjauksen mukauttamisen tarpeet on vaikea ennakoida heti opintojen alussa ja tarpeet ilmenevät opintojen eri vaiheissa. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämiset.

Läpäisyasteen nostamiseksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan pitkäkestoista tukea ja ohjausta tarvitsevien opiskelijoiden opiskeluvaikeuksia. Valmistumisprosentti oli kesäkuussa 2017 alhainen seuraavissa tutkinnoissa: rakennusalan perustutkinto (24,5%), kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto (27,7%), puualan perustutkinto (28,6%), kiinteistöpalvelujen perustutkinto (30,8%) ja laboratorioalan perustutkinto (33,3%).

23.01.2018

Asia/4

PD-määrärahalla toteutetaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan vieraskielisten opiskelijoiden toiminnallista suomen kielen osaamista ja parannetaan runsaasti tukea tarvitsevien opiskelunvalmiuksia.

Vieraskielisten opiskelijoiden toiminnallista suomen kielen osaamista vahvistetaan lisäämällä suomi toisena kielenä -opettajien ja ammattiaineiden opettajien välistä yhteisopettajuutta ja integroimalla suomi toisena kielenä -opiskelu työpaikalla tapahtuvaan opiskeluun. Yhteisopettajuudella pystytään joustavasti ja tehokkaasti vastaamaan opiskelijoiden yksilöllisiin ohjaus- ja osaamistarpeisiin.

Ammatillisen opiskelun edellyttämiä opiskelunvalmiuksia parannetaan lisäämällä opetustarjontaan matemaattisia taitoja, tieto- ja viestintätekniisiä taitoja sekä luku- ja kirjoitustaitoja vahvistavia opintokokonaisuuksia. Myös nämä opintokokonaisuudet toteutetaan yhteisten aineiden ja ammattiaineiden opettajien välisenä yhteisopettajuutena ja työpaikalla tapahtuvaan opiskeluun integroituna.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

PD-määrärahalla toteutetuilla toimenpiteillä on välillinen terveysvaikutus syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Edit Lampinen, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86356
edit.lampinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

23.01.2018

Asia/5

§ 5

Helsingin kielilukion ja Vuosaaren lukion uudet painotukset 1.8.2018 alkaen

HEL 2017-012964 T 12 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Helsingin kielilukiolle ja Vuosaaren lukiolle seuraavat painotukset 1.8.2018 alkaen:

- Helsingin kielilukio: kielet ja kansainvälisyys -painotus, resurssi enintään 20 kurssia lukuvuosittain.

- Vuosaaren lukio: teknologia ja musiikki painotukset, resurssi yhteensä enintään 10 kurssia lukuvuosittain.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi
Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
mervi.willman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kielilukion johtokunnan lausunto
- 2 Kielet ja kansainvälisyys -painotuksen perustelut
- 3 Vuosaaren lukion johtokunnan lausunto
- 4 Vuosaaren alueen toimijoiden lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin tavoitteena on, että kaikilla lukioilla on joko erityinen koulutustehtävä tai painotettu opetus. Erityisen koulutustehtävän ja painotetun opetuksen avulla voidaan turvata kaikkien kaupungin lukioiden vetovoimaisuus ja ehkäistä alueellista segregatiota.

Lukiokoulutuksen erityinen koulutustehtävä

Lukion erityinen koulutustehtävä tarkoittaa opetusta, jossa olennaisessa määrin painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta tai opintokokonaisuutta. Opiskelijan opintosuunnitelma voi poiketa lukiokoulutuksen valtakunnallisesta opetussuunnitelmasta ja tuntijaosta eli opiskelija voi korvata erityistehtäväkursseilla kahdeksan lukion pakollista kurssia. Valtio myöntää rahoitusta koulutuksen järjestäjille erityisen koulutustehtävän toteuttamiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen (OKM/43/530/2017) mukaan Helsingin kaupungille on myönnetty seuraavat erityiset koulutustehtävät:

- musiikki- ja tanssipainotteinen opetus, Sibelius-lukio
- kuvataidepainotteinen opetus, Helsingin kuvataidelukio
- urheilupainotteinen opetus, Mäkelänrinteen lukio
- ilmaisupainotteinen opetus, Kallion lukio
- luonnontiedepainotteinen opetus, Helsingin luonnontiedelukio
- englanninkielinen IB-opetus, Ressun lukio

Helsingin kaupunki haki erityistä koulutustehtävää myös Helsingin kielilukiolle (kielet ja kansainvälisyys) ja Helsingin medialukiolle (mediapainotus), mutta niitä ei myönnetty.

Painotettu opetus

Painotettu opetus tarkoittaa, että lukio voi painottaa opetuksessaan yhtä tai useampaa oppiainetta tai opintokokonaisuutta. Opiskelijan opinnot määräytyvät valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisesti, jolloin hänen tulee suorittaa kaikki lukion pakolliset kurssit. Painotetun opetuksen kurssit sisältyvät opiskelijan opinto-ohjelmaan koulukohtaisina soveltavina tai syventävinä kursseina. Painotetun opetuksen kurssit kustannetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan omalla rahoituksella.

Päätösehdotuksessa mainittujen lukioiden lisäksi Helsingin kaupungin lukiolla on seuraavat painotukset:

- Alppilan lukio: kansainvälisyys ja kulttuurien tuntemus
- Etu-Töölön lukio: yrittäjyys
- Helsingin medialukio: media
- Ressun lukio: tiede

Helsingin kielilukio

Helsingin kielilukio on toiminut vuosina 1980–2017 valtakunnallisen kielipainotteisen koulutustehtävän saaneena erityistehtävälukiona sekä yleislukiona. Helsingin kielilukion johtokunta esittää Helsingin kielilukiol-

le kielet ja kansainvälisyys -painotusta, jolla varmistetaan jatkumo aiemmalle erityistehtävälle. Painotuksen myötä Helsingin kielilukio voi jatkaa laajaa kielitarjontaansa ja kehittää nuorten kansainvälisyyskasvatusta.

Helsingin kielilukion opettajilla on vahva ja monipuolinen kieli- ja kulttuuriosaaminen. Kielilukiossa on mahdollista opiskella monipuolisen kielitarjonnan lisäksi harvinaisia kieliä kuten japania, kiinaa ja arabiaa. Kielilukiolla on pitkät perinteet kansainvälisessä toiminnassa sekä laaja kumppanuuskoulujen verkosto ympäri maailmaa. Kielipainotuksen jatkuminen on linjassa kaupungin strategiaohjelman kanssa, jossa yhtenä keskeisenä tavoitteena on Helsingin kansainvälisyyden vahvistaminen kaikilla kouluasteilla. Kielilukio voi tarjota tulevaisuudessa omaa osaamistaan vieraskielisen opetuksen laajentuessa peruskouluista toisen asteen oppilaitoksiin.

Helsingin kielilukio on saanut valtakunnallisen erityistehtävän toteuttamiseksi vuosittain 28 kurssia. Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat jatkavat opintonsa loppuun erityisen koulutustehtävän mukaisesti. Vuonna 2018 rahoitus määräytyy Helsingin kaupungille myönnetyn erityisen koulutustehtävän perusteella. Vuoden 2019 osalta erityisen koulutustehtävän toteuttamiseen liittyvä rahoitusmalli on vielä epäselvä.

Painotettu opetus koskee 1.8.2018 aloittavia opiskelijoita. Jotta Helsingin kielilukio pystyy toteuttamaan kielet ja kansainvälisyys -painotusta samassa laajuudessa kuin sitä on aikaisemminkin toteutettu, tulee opetukseen osoittaa lisäresurssia 20 kurssia lukuvuosittain.

Vuosaaren lukio

Vuosaaren lukiossa on ollut logistiikkapainotus vuodesta 2006 alkaen. Logistiikkakursseja on tarjottu 4 - 6 kurssia lukuvuosittain. Logistiikan peruskurssit 1 ja 2 ovat toteutuneet säännöllisesti, mutta kiinnostus jatkokursseihin on ollut vähäistä, ja kurssit eivät ole toteutuneet. Logistiikkapainotuksen merkitystä lukioon hakeutumisen valintaperusteena on kartoitettu ensimmäisen vuoden opiskelijoilta. Opiskelijakyselyjen perusteella voidaan todeta, että logistiikkapainotuksella ei ole ollut merkitystä valintaperusteena. Vuosaaren lukioon hakeudutaan lähilukio-periaatteella tai alhaisen keskiarvorajan vuoksi.

Vuosaaren lukion johtokunta esittää, että logistiikkapainotus lakkaa vuonna 2018 ja tilalle tulevat uusina painotuksina teknologia ja musiikki. Alla perustelut uusille painotuksille:

Teknologia

Teknologia on tulevaisuuden ala, joka tarvitsee monipuolisia osaajia jatkossa yhä enemmän. Teknologiapainotus mahdollistaa opintokokonaisuuksien yli oppiainerajojen, mikä tukee ilmiöpohjaista oppimista. Vuosaaren lukion opettajakunta on sitoutunut teknologiapainotuksen kehittämiseen ja teknologia nivoutuu luontevasti moniin oppiaineisiin.

Teknologian osa-alueita voivat olla ympäristöteknologia, liikunta- ja terveysteknologia, musiikkitekknologia, teknologian historia, automaatio, robotiikka, ohjelmointi ja koodaus. Musiikkitekknologiaopetuksen kehittäminen yhteistyössä Sibeliuksen lukion kanssa toisi molemmille lukioille synergiaetuja. Uudet musiikkitekknologiakurssit hyödyntäisivät täten myös Sibeliuksen lukion opiskelijoita.

Musiikki

Lukion omat musiikin kurssit ja pitkä musikaaliperinne sekä Vuosaaren alueen musiikki- ja teatterialan toimijoiden tiivis yhteistyö luo hyvät edellytykset lukion musiikkipainotukselle. Musiikkipainotus tukee alueen nuorten harrastustoimintaa ja tarjoaa luontevan mahdollisuuden opiskella musiikkia laajasti myös lukiossa.

Vuosaaren lukiolle on suunnitteilla uudisrakennus ja samalla lukion opiskelijamäärää aiotaan kasvattaa. Uudisrakennukseen olisi mahdollista rakentaa musiikin tuottamiseen ja esittämiseen soveltuvat tilat. Näitä tiloja voisivat hyödyntää myös lähialueen oppilaitokset ja kulttuuritoimijat kuten Pop & Jazz Konservatorio, Itä-Helsingin musiikkiopisto sekä Teatteri ILMIO.

Idän ja kaakkoisen alueen peruskouluista Aurinkolahden peruskoululla on teknologiapainotus. Painotettua musiikin opetusta on Laajasalon, Porolahden ja Vuoniityn peruskouluissa. Puistopolun peruskoulussa on taideilmaisuuksiin liittyvä painotus. Vuosaaren lukion uusilla painotuksilla voitaisiin tarjota laadukkaan ja monipuolisen opetuksen jatkumo perusopetuksesta toiselle asteelle.

Uudet painotukset nostaisivat Vuosaaren lukion vetovoimaisuutta. Kahden eri painotuksen avulla voidaan turvata, että lukioon hakeutuu jatkossa monenlaisia motivoituneita oppijoita, mikä osaltaan ehkäisee alueellista segregatiota. Uusille painotukselle osoitetaan lisäresurssia yhteensä 10 kurssia lukuvuosittain.

Helsingin kielilukion ja Vuosaaren lukion uusien painotettujen kurssien opetussuunnitelmien perusteet viedään kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston hyväksyttäväksi kevään 2018 aikana.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

23.01.2018

Asia/5

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
mervi.willman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kielilukion johtokunnan lausunto
- 2 Kielet ja kansainvälisyys -painotuksen perustelut
- 3 Vuosaaren lukion johtokunnan lausunto
- 4 Vuosaaren alueen toimijoiden lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Asianomaiset

§ 6

Varhaiskasvatusyksikkö Kaisaniemen perustaminen

HEL 2018-000454 T 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti perustaa varhaiskasvatusyksikkö Kaisaniemen varhaiskasvatus ja esiopetusalueelle 10, osoitteeseen Svante Olssonin puistokuja 1, 00100 Helsinki, ajalle 1.1 -31.12.2018.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungin hallintosäännön mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin perustamisesta (15 luku 1§).

Varhaiskasvatus ja esiopetus alueella 10 (Kallio-Ullanlinna-Vironniemi) 1-6-vuotiaiden määrä kasvaa noin 1000 lapsella vuosina 2017 – 2026. Varhaiskasvatuspalvelun tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan alue- ja kaupunkitasolla. Varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen edellyttää, että palveluntarve ja paikkojen määrä ovat tasapainossa. Jatkossa alueen varhaiskasvatuspalvelujen tarpeen kasvuun on tulossa tiloja Kalasataman ja Hernesaaren alueelle.

Kaisaniemen puistossa, osoitteessa Svante Olssonin puistokuja 1, sijaitsee väliaikaisia paviljonkipäiväkoti- ja koulutiloja käytettäväksi kanta-kaupungin koulujen ja päiväkotien perusparannusten aikaisina tiloina. Paviljongit vapautuivat vuoden 2017 lopulla, kun Kaisaniemen ala-as-teen perusparannus valmistui. Vuoden 2018 alusta osaan tiloista on sijoitettu päiväkotitiloja Kaivopuiston toiminta sen perusparannuksen ajaksi.

23.01.2018

Alustavasti osa tiloista oli jäämässä tyhjiilleen odottamaan seuraavan perusparannuksen käynnistymistä.

Samalla kuitenkin varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvuun vuoden 2018 alkuun tarvittiin lisätiloja alueelle. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus on neuvotellut paviljonkien käytöstä kaupunkiympäristötoimialan kanssa.

Varhaiskasvatusjohtajan päätöksellä (§30, 21.12.2017) on jo perustettu Kaisaniemen puistossa sijaitseviin väistötilakäytöstä vapautuneisiin tiloihin hallinnollisesti päiväkotiryhmä (28 paikkaa), jonka toiminta käynnistyi 8.1.2018 lukien.

Vapautuneissa paviljonkitiloissa on mahdollista ottaa käyttöön päiväkotiryhmä Kaivopuiston väistötilakäytössä olevien tilojen lisäksi yhteensä noin 100 tilapaikkaa. Näin suurta uutta kokonaisuutta ei ole mahdollista liittää olemassa oleviin varhaiskasvatusyksiköihin vaan se vaatii uuden varhaiskasvatusyksikön perustamisen.

Kantakaupungin palvelutarpeen kasvusta johtuen suunnitellaan varhaiskasvatusyksikkö Kaisaniemen perustamista 1.2.2018 lukien. Tässä yhteydessä aiemmin perustettu päiväkotiryhmä siirretään osaksi uutta varhaiskasvatusyksikköä Kaisaniemeä.

Tilat ovat varhaiskasvatuksen käytössä kunnes niitä tarvitaan seuraaviin väistötilajärjestelyihin, vähintään vuoden 2018 ajan. Kaupunkiympäristötoimialan kanssa selvitetään aktiivisesti, mihin varhaiskasvatusyksikkö Kaisaniemen toiminta sijoitetaan, kun paviljonkitilat tarvitaan uudelleen väistötilakäyttöön.

Kaupunkiympäristötoimialalta saadun tiedon mukaan varhaiskasvatusyksikkö Kaisaniemen käyttöön suunniteltujen tilojen laajuus on 795 m² (100 tilapaikkaa). Vuokratkustannukset tulevat olemaan arviolta 13 700 euroa kuukaudessa, eli 164 400 euroa vuodessa.

Varhaiskasvatusyksikkö Kaisaniemen perustaminen lisää käyttömenoja yhteensä arviolta 960 000 euroa vuodessa, joista henkilöstökustannusten osuus on 825 000 euroa. Vuoden 2018 talousarviossa on varauduttu hoitopaikkojen lisäyksen aiheuttamiin kustannuksiin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Esitetyt lisätilat mahdollistavat kantakaupungin varhaiskasvatuspalvelujen järjestämistä ja palvelutarpeen turvaamisen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

23.01.2018

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kaupunkiympäristötoimiala

§ 7

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston 19.12.2017 § 29 tekemän päätöksen ottaminen kasvatus- ja koulu- tutuslautakunnan käsiteltäväksi: Ruotsin kielen kielikylvyn valintakri- teerit Helsingin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

HEL 2017-010771 T 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää, että varhaiskasvatuksen ruotsin kielen kielikylvyn valinnan periaatteet ovat seuraavat:

- Samassa kielikylvypäiväkodissa olevien lasten sisarukset asetetaan valinnassa etusijalle. Mikäli sisaruksia on enemmän kuin ryhmään voidaan ottaa, suoritetaan valinta arvonnalla.
- Mikäli ensisijaisen valinnan jälkeen on muita edellytykset täyttäviä hakijoita enemmän kuin vapaita paikkoja, suoritetaan valinta arvonnalla.

Kielikylvyn pedagogiset periaatteet ja siten valinnassa tärkeät edellytykset ovat:

- ruotsin kieli on lapselle uusi kieli
- yksi perheen kotona puhutuista kielistä on suomi
- huoltajat ovat valmiita sitoutumaan kielikylvypolkuun varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Varhaiskasvatuksessa ei tarkisteta lasten soveltuvuutta kielikylypyyn. Kielikylypyyn ei ole subjektiivista oikeutta.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on käsitellyt ruotsin kielen kielikylyvyn valintakriteereitä Helsingin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa 19.12.2017 § 29 ja päättänyt esittelijän ehdotuksesta poiketen seuraavasti:

Muutetaan kohta 1 eli ruotsin kielen kielikylyvyn valinnan periaatteet seuraavaan muotoon:

- Sisaruksset pyritään sijoittamaan samaan yksikköön, jos se palvelujen tarjonta huomioon ottaen on mahdollista.
- Kielikylypypolun turvaamiseksi ja vanhempien kielikylypyyn sitoutumisen tukemiseksi samassa kielikylypypäiväkodissa tai kielikylypypolkua jatkavan alakoulun 1. tai 2. luokalla olevien lasten sisaruksset asetetaan valinnassa etusijalle. Mikäli sisaruksia on enemmän kuin ryhmään voidaan ottaa eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.

Esittelijä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, ja apulaispormestari päätti 21.12.2017 § 3 ottaa päätöksen kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsiteltäväksi. Sisarusperusteen jatkumista päiväkodista 1. tai 2. luokalle ei tässä asiassa voida perustella perheen hoito- ja kuljetusjärjestelyillä, kuten lasten käydessä samaa päiväkotia. Katsomme, että sisarusperusteen painottaminen silloin, kun toinen lapsista on siirtynyt jo kouluun, johtaa perheiden eriarvoiseen kohteluun. Näemme kuitenkin, että myös kielikylyvyssä sisarusperuste silloin kun lapset ovat samassa päiväkodissa, on yksi valinnan kriteeri ja asettaa hakijat etusijalle.

Sosiaalilautakunta on 22.4.2008 päättänyt lasten päivähoitoon sijoittamisesta. Kielikylypyyn ei ole subjektiivista oikeutta. Kielikylyvyn valintakriteereitä ei ole aiemmin erikseen päätetty lautakunnassa.

Lasten varhaiskasvatukseen sijoittamisesta tehdyn päätöksen perusteella on laadittu ohjeet sijoittamisen käytäntöihin. Päätöksentekijöiden ohjeessa mainitaan sisarusperusteesta, että sisaruksset pyritään sijoittamaan samaan yksikköön, jos se palvelujen tarjonta huomioon ottaen on perusteltua ja mahdollista. Esiopetukseen, erityisryhmään tai kielikylypyyn sijoitettavan lapsen muita sisaruksia ei aina voida sijoittaa samaan yksikköön.

Kielikylypy on opetusmenetelmä, jossa lapset oppivat toisen kotimaisen kielen kuulemalla ja käyttämällä sitä päiväkodissa ja koulussa. Helsingin-

gin suomenkielisissä päiväkodeissa opetuskielenä eli kielikylpykielenä on ruotsi. Tavoitteena on toiminnallinen kaksikielisyys ja vankka kielitaito ruotsinkielessä. Kielikylpyä järjestetään Helsingissä kahdeksassa kunnallisessa päiväkodissa, yhdessä ostopalvelupäiväkodissa ja yhdessä yksityisessä päiväkodissa yhteensä noin 360 lapselle.

Tavoitteena on, että päiväkodin jälkeen kielikylpyryhmä siirtyy peruskouluun, jossa kielikylpy jatkuu. Jokaisella päiväkodilla on sovittu koulu, jonka kanssa kielikylvyn jatkuvuus ja lapsien määrä katsotaan yhteen. Kielikylpyyn voidaan sijoittaa ikäluokkaa kohden kielikylpyluokan opetusryhmän mukainen määrä lapsia (noin 25 lasta).

Varhainen täydellinen kielikylpy alkaa aikaisintaan sinä vuonna, kun lapsi täyttää neljä vuotta. Kielikylpyopetuksen aloittavilta ei edellytetä ruotsin kielen osaamista vaan he voivat käyttää omaa äidinkieltään, kunnes heillä on riittävä valmius käyttää ruotsin kieltä.

Tässä esityksessä mainitut kielikylpyyn valinnan periaatteet ja edellytykset on esitelty huoltajille kielikylpypäiväkotien järjestämissä tilaisuuksissa. Yleinen palaute tilaisuuksista oli, että esitetyt edellytykset vaikuttavat selkeiltä ja ne voidaan hyväksyä. Kielikylpytoiminnassa jo mukana olevien lasten huoltajat ovat esittäneet toiveen, että sisarusuhde asetettaisiin etusijalle myös silloin, kun perheen vanhempi lapsi on jo siirtynyt kouluun. Tämän katsotaan kuitenkin rajoittavan muiden perheiden lasten mahdollisuutta sijoittua kielikylpyyn.

Huoltajille tiedotetaan kielikylvyn valinnan periaatteista varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen verkkosivuilla, kielikylpytoiminnan esitteessä sekä hakuprosessin yhteydessä.

Kielikylpyyn haetaan vuosittain 31.3. mennessä, ja päätökset tehdään huhtikuun loppuun mennessä.

Lapsivaikutusten arviointi

Päätöksellä varmistetaan yhdenmukaiset toimintakäytännöt kielikylpypaikan myöntämiseen. Lisäksi päätös edistää hakijoiden yhdenvertaisuutta ja lasten oikeutta saada varhaista kielen opetusta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Apulaispormestari 21.12.2017 § 3

HEL 2017-010771 T 05 01 00

Päätös

Apulaispormestari päätti ottaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsiteltäväksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston 19.12.2017 § 29 tekemän päätöksen, koskien ruotsin kielen kielikylvyn valintakriteereitä Helsingin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Päätöksen perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on käsitellyt ruotsin kielen kielikylvyn valintakriteereitä Helsingin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa 19.12.2017 ja päättänyt esittelijän ehdotuksesta poiketen seuraavasti:

Muutetaan kohta 1 eli ruotsin kielen kielikylvyn valinnan periaatteet seuraavaan muotoon:

* Sisärukket pyritään sijoittamaan samaan yksikköön, jos se palvelujen tarjonta huomioon ottaen on mahdollista.

* Kielikylpypolun turvaamiseksi ja vanhempien kielikylpypöyn sitoutumisen tukemiseksi samassa kielikylpypöivökodissa tai kielikylpypolkua jatkavan alakoulun 1. tai 2. luokalla olevien lasten sisärukket asetetaan valinnassa etusijalle. Mikäli sisärukket on enemmän kuin ryhmään voidaan ottaa eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.

* Mikäli ensisijaisen valinnan jälkeen muita edellytykset täyttäviä hakijoita on enemmän kuin vapaita paikkoja eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen: esittelijä katsoo, että päätös olisi tullut tehdä esityksen mukaisesti. Esitys eroaa päätöksestä toisen kriteerin osalta siten, että kielikylpypolulla 1. tai 2. luokalla olevien lasten sisärukket ei aseteta valinnassa etusijalle.

23.01.2018

Sisaruusperusteen jatkumista ala-asteelle ei tässä asiassa voi perustella perheen hoito- ja kuljetusjärjestelyillä, kuten lasten käydessä päiväkotia. Pelkästään sisaruus ensisijaisen valinnan perusteena, ei ole perheiden yhdenvertaisen kohtelun mukaista.

Apulaispormestari katsoo, että asia on hyvä saattaa lautakunnan käsiteltäväksi, jotta kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston 19.12.2017 § 29 tekemän päätöksen lainmukaisuus voidaan arvioida.

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto 19.12.2017 § 29

HEL 2017-010771 T 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti, että varhaiskasvatuksen ruotsin kielen kielikylpöyyn valinnan periaatteet ovat seuraavat:

- Sisarukset pyritään sijoittamaan samaan yksikköön, jos se palvelujen tarjonta huomioon ottaen on mahdollista.
- Kielikylpöpolun turvaamiseksi ja vanhempien kielikylpöyyn sitoutumisen tukemiseksi samassa kielikylpöpäiväkodissa tai kielikylpöpolkua jatkavan alakoulun 1. tai 2. luokalla olevien lasten sisarukset asetetaan valinnassa etusijalle. Mikäli sisaruksia on enemmän kuin ryhmään voidaan ottaa eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.
- Mikäli ensisijaisen valinnan jälkeen muita edellytykset täyttäviä hakijoita on enemmän kuin vapaita paikkoja eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.

Kielikylvyn pedagogiset periaatteet ja siten valinnassa tärkeät edellytykset ovat:

- ruotsin kieli on lapselle uusi kieli
- yksi perheen kotona puhutuista kielistä on suomi
- huoltajat ovat valmiita sitoutumaan kielikylpöpolkuun varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Varhaiskasvatuksessa ei tarkisteta lasten soveltuvuutta kielikylpyyn. Kielikylpyyn ei ole subjektiivista oikeutta.

Käsittely

19.12.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Antti Möller: Muutetaan kohta 1 eli ruotsin kielen kielikylvyn valinnan periaatteet seuraavaan muotoon:

* Sisarukset pyritään sijoittamaan samaan yksikköön, jos se palvelujen tarjonta huomioon ottaen on mahdollista.

* Kielikylpypolun turvaamiseksi ja vanhempien kielikylpyyn sitoutumisen tukemiseksi samassa kielikylpypäiväkodissa tai kielikylpypolkua jatkavan alakoulun 1. tai 2. luokalla olevien lasten sisarukset asetetaan valinnassa etusijalle. Mikäli sisaruksia on enemmän kuin ryhmään voidaan ottaa eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.

* Mikäli ensisijaisen valinnan jälkeen muita edellytykset täyttäviä hakijoita on enemmän kuin vapaita paikkoja eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Muutetaan kohta 1 eli ruotsin kielen kielikylvyn valinnan periaatteet seuraavaan muotoon: * Sisarukset pyritään sijoittamaan samaan yksikköön, jos se palvelujen tarjonta huomioon ottaen on mahdollista.

* Kielikylpypolun turvaamiseksi ja vanhempien kielikylpyyn sitoutumisen tukemiseksi samassa kielikylpypäiväkodissa tai kielikylpypolkua jatkavan alakoulun 1. tai 2. luokalla olevien lasten sisarukset asetetaan valinnassa etusijalle. Mikäli sisaruksia on enemmän kuin ryhmään voidaan ottaa eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.

* Mikäli ensisijaisen valinnan jälkeen muita edellytykset täyttäviä hakijoita on enemmän kuin vapaita paikkoja eikä mikään päiväkodin tarjoama käytännön järjestely onnistu, viimeisenä vaihtoehtona suoritetaan valinta arvonnalla.

Jaa-äännet: 1

Mirita Saxberg

Ei-äännet: 8

Emma Kari, Eevi Kirjasniemi, Petra Malin, Antti Möller, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Ville-Veikko Rantamaula

Suoritetussa äänestyksessä Antti Möllerin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 8–1.

Esittelijä Satu Järvenkallas jätti eriävän mielipiteen: Esittelijä katsoo, että päätös olisi tullut tehdä esityksen mukaisesti.

28.11.2017 Poistettiin

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

23.01.2018

Asia/8
Salassa pidettävä
SAsiakasL 14 §

§ 8
Salassa pidettävä (SAsiakasL 14 §)

23.01.2018

Asia/9

§ 9

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.1.2018 lukien

HEL 2017-011845 T 03 00 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että lasten varhaiskasvatuksen asiakasmaksut peritään varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaisesti enimmäismääräisenä 1.1.2018 lukien.

Korkein asiakasmaksu on nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta 290 €/kk, toisesta lapsesta 50 % ja perheen muista lapsista 20 % nuorimman lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta ja alin maksu on 27 €/kk.

Lisäksi kasvatus ja koulutuslautakunta päätti, että sosiaalilautakunnan (17.6.2008 § 285) päättämä sisaralennus, 40 euroa, lopetetaan 1.1.2018 lukien.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli asiakasmaksupäällikkö Arja Juvonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 10 §:n 3 momentin 1-kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 ja 8 §:n muuttamisesta tulee voimaan 1.1.2018. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetussa laissa säädetään kunnan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestämästä varhaiskasvatuksesta perittävästä asiakasmaksusta. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja kunnan tilapäisesti antamasta varhaiskasvatuksesta voidaan periä kunnan päättämä asiakasmaksu.

Maksun määräämisen perusteena olevia tulo rajoja on korotettu siten, että asiakasmaksut pienenevät sekä alentamalla perheen toisesta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta maksettavaa maksua. Lisäksi maksukerroin yhtenäistetään. Muutos pienentää maksutuloja, mutta tämän johdosta varhaiskasvatuksen käyttötarve kasvaa.

Maksun määräämisen perusteena huomioitavat tulotyyppit säilyvät ennallaan.

Tuloihin, joita ei oteta maksun määrittelyssä huomioon, ei ole myöskään tullut muutoksia (11 §).

Laissa on nostettu tulo rajoja ja muutettu kaikille sama maksuprosentti 10,7 % nykyisiin tulo rajoihin kaikissa perhekoissa:

Perheen hlö määrä	Nyk. tulo raja €/kk	Nyk. mak- su %	Uusi tulo raja €/kk	Uusi mak- su %
2	1 915	11,5 %	2 050	10,7 %
3	1 915	9,4 %	2 646	10,7 %
4	2 053	7,9 %	3 003	10,7 %
5	2 191	7,9 %	3 361	10,7 %
6	2 328	7,9 %	3 718	10,7 %

Kuuden henkilön perheissä tulo raja nousee eniten, 1 390 euroa (59,7 %) ja kahden hengen perheissä vähiten 135 euroa (7,0 %).

Jos perheessä on enemmän kuin 6 henkilöä, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulo rajaa edelleen 138 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta. Jos tulot ovat pienemmät kuin vähimmäisbruttotulo raja tai jos maksu on lasta kohden vähemmän kuin 27 euroa, maksua ei peritä.

Maksun määräämisen perusteena olevien tulo rajojen korottamisella pieni- ja keskituloisten perheiden osalta. Näiden perheiden asiakasmaksut laskisivat pääosin tulo rajojen nostamisen vuoksi.

Laissa säilytetään edelleen maksuton varhaiskasvatus pienituloisemmille perheille. Varhaiskasvatus on edelleen maksutonta lain 7 §:n mu-

kaisesti niiden perheiden osalta, joiden tulot jäävät esitettyjen tulorajojen alle ja niiden perheiden osalta, joiden maksu olisi alle 27 €/kk (indeksitarkistus 1.8.2016).

Nykyisessä vielä voimassa olevassa laissa toisen lapsen maksu on 90 prosenttia kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta. Uudessa laissa voidaan määrätä maksu, joka on enintään 50 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. (8 §). Uudessa järjestelmässä toisesta lapsesta perittävän maksun enimmäismäärä on 145 €/kk (indeksitarkistus 1.8.2016).

Perheen kolmannesta ja sitä useammasta lapsesta perittävä maksu on edelleen 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta.

Maksut ovat enimmäismaksuja, joita kunta voi periä. Lailla ei estetä maksujen perimistä esim. tuntiperusteisesti sen mukaan, kuinka paljon lapsi on tosiasiallisesti mukana varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen maksut määräytyvät Helsingissä samoin periaattein, kuten ennenkin eli viikkotunteina alle 5 (60 %), 5–7 tuntia (80 %) ja yli 7 tuntia/pv. Vuorohoidossa 61–100 (60 %), 101–160 (80 %) ja yli 161 tuntia/kk.

Taloudelliset vaikutukset

Helsingissä on ollut lokakuun 2017 lopussa kunnan järjestämässä päiväkotihoidossa noin 25 010 lasta ja perhepäivähoidossa noin 985 lasta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot olivat 2016 lopussa 38,5 milj. euroa vuodessa ja kattavat noin 10 % varhaiskasvatusviraston menoista ja 14 % kunnallisen päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon menoista. Helsingissä käytössä oleva sisaralennus 40 € voidaan poistaa, koska uuden lain myötä toisen lapsen maksu on tuntuvasti laskenut 90 prosentista 50 prosenttiin ja perheen kolmannesta ja sitä useammasta lapsesta perittävä maksu on edelleen 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Valtakunnalliseen maksun sisarusalennuksen myötä Helsingin toisen lapsen maksuun sisältynyt sisaralennus (noin 40 euroa) esitetään lopetettavaksi.

Muutoksen myötä maksutulot laskevat Helsingissä noin 9,1 milj. euroa vuositasona. Varhaiskasvatuksen kysynnän kasvun myötä menot tulevat kasvamaan noin 5 milj. euroa. Lisäksi kunnallisen varhaiskasvatuksen piiriin hakenee asiakkaita yksityisen varhaiskasvatuksen ja kotihoiton piiristä ja siirtymän taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida. Helsingissä jo käytössä olleen sisarusalennuksen poisto madaltaa muutoksen vaikutusta yksityisen varhaiskasvatuksen siirtymien osalta.

23.01.2018

Asia/9

Jatkossa maksut tarkistetaan julkisten menojen hintaindeksin osana olevan kuntataloutta koskevan opetustoimen hintaindeksin muutoksen mukaisesti. Ensimmäisen kerran vuoden 2017 lopussa, ja indeksitarkistus tulee voimaan elokuun 1. päivänä 2018.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

23.01.2018

Asia/10

§ 10

Yksityisen varhaiskasvatuksen käynnistämistuen myöntämisperiaatteiden päivittäminen

HEL 2017-013518 T 05 01 08

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Käsittely

Esittelijä peruutti ehdotuksensa ennen keskustelun alkamista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi ehdotuksen peruuttamisen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 11

Oikaisuvaatimus Töölön ala-asteen rehtorin virkavalintaa koskevas- ta päätöksestä 20.12.2017 § 33

HEL 2017-013714 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kumota perusopetusjohtajan 20.12.2017 § 33 tekemän Töölön ala-asteen rehtorin virkavalintaa koskevan päätöksen ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 04.01.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijät

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Perusopetusjohtaja on päätöshistoriasta ilmenevästi 20.12.2017 § 33 valinnut Töölön ala-asteen kouluun sijoitettuun peruskoulun rehtorin virkaan filosofian maisteri Paula Luopio-Lemetyisen 1.1.2018 alkaen päätöksestä lähemmin ilmenevin perustein.

Oikaisuvaatimuksen saa kuntalain 137 §:n perusteella tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen

23.01.2018

11 henkilöä on tehnyt 5.1.2018 yhteisen oikaisuvaatimuksen virkavalinnasta. Hakijat vaativat, että perusopetusjohtajan päätös kumotaan ja virkaan valitaan *****

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa oikealle viranomaiselle.

Hakijat perustelevat oikaisuvaatimustaan sillä, ettei perusopetusjohtaja ole osallistunut nyt valittavaksi esitetyn henkilön haastatteluihin ja jättänyt noudattamatta uuteen johtamisjärjestelmään sisältyvää osallisuusmallia ja valtuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa. Lähemmin perustelut ilmenevät liitteenä 1 olevasta oikaisuvaatimuksesta.

Perustuslain 125 §:n mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Nimitysperusteiden huomioon ottamisen arvioinnissa perustelujen läpinäkyvä ja selkeä kirjominen takaa luottamuksen päätöksen oikeellisuuteen.

Virkavalintaa koskevan päätöksen perustelujen tarkoituksena on selvittää, miksi tehtyyn ratkaisuun on päädytty. Päätöksen perusteluissa kokonaisarviointiin ratkaisevasti vaikuttaneet seikat on esitettävä ja perusteltava asianmukaisesti. Perustelut muodostuvat hakijoiden ansioiden selostamisesta ja vertailemisesta sekä vertailun perusteella tehdystä arvioinnista ansioituneimmasta hakijasta. Perustelut kirjataan viranhaltijan päätöksen perusteluihin, jotta esimerkiksi oikaisuvaatimusta käsittelevä toimielin saa tiedon virkavalinnan perusteista ja voi arvioida sekä ottaa kantaa virkavalinnan lainmukaisuuteen ja viranhaltijan harkintavallan käyttöön.

Läpinäkyvästi tehty ansioiden vertailu paitsi osaltaan varmistaa ratkaisun lainmukaisuutta ja antaa tietoa viranhakijoille, myös osaltaan varmistaa viranhaltijan oikeusturvaa päätöksentekijänä. Ansiovertailu nyt haastateltujen hakijoiden osalta olisi voitu tehdä ansiovertailun osalta onnistuneemmin ja läpinäkyvämmiin, jolloin myös ulkopuolinen olisi voinut varmistua lopputuloksen lainmukaisuudesta pelkän sanallisen vertailun perusteella.

Valittavaksi esitettyä henkilöä ei ole nimittävän viranhaltijan toimesta haastateltu, vaikka hän on ollut niiden viiden hakijan joukossa, joista on tehty henkilöarvio. Henkilökohtainen haastattelu ei ole ollut oikeudellisesti välttämätön, mutta tässä asiassa sitä on voitu pitää tarkoituksenmukaisena, jotta ulkopuoliselle ei haastateltujen hakijoiden osalta synny epäilystäkään tasapuolisen kohtelun periaatteesta poikkeamiselle.

Virkaan valittua on kuultu oikaisuvaatimuksen johdosta 17.1.2018.

Edellä mainitun johdosta on tarpeellista, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi, jolloin sekä hakuprosessi että ansiovertailu suori-

tetaan läpinäkyvämmiin ja valinnan perustelut avataan sanallisesti siten, että vertailun lopputulos on selkeämmin myös ulkopuolisen henkilön havaittavissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 04.01.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijät

Otteen liitteet

Esiteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Perusopetuksen palvelukokonaisuus Perusopetusjohtaja 20.12.2017 § 33

HEL 2017-013714 T 01 01 01 01

Päätös

Perusopetusjohtaja päätti ottaa Töölön ala-asteen kouluun sijoitettuun peruskoulun rehtorin virkaan (nro 0036) toistaiseksi filosofian maisteri Paula Luopio-Lemetyisen. Virantoimitus alkaa 1.1.2018. Virkaan valitulle määrätään virantoimituksen aloittamisesta alkava kuuden (6) kuukauden koeaika.

Päätöksen perustelut

23.01.2018

Töölön ala-asteen kouluun sijoitettu rehtorin virka on tullut avoimeksi 1.8.2017. Rehtorin virka on julistettu haettavaksi kaupungin verkkosivuilla www.helsinkirekry.fi 3.11.2017.

Töölön ala-asteen koulussa on noin 400 oppilasta. Koulussa on kaksikielistä opetusta (suomi-englanti).

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 2 §:n mukaan rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on ylempi korkeakoulututkinto, asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus, riittävä työkokemus opettajan tehtävissä sekä opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestämät opetushallinnon opinnot tai muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus. Lisäksi edellytettiin johtamiskokemusta sekä hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja.

Virkaan jätti 20.11.2017 päättyneen hakuajan kuluessa hakemuksensa 21 hakijaa. Haastatteluun kutsuttiin 10 hakijaa, joilla on rehtorikokemusta. Haastattelua edelsi ennakkotehtävä ja haastatteluun sisältyi tehtäväosuus. Ennakkotehtävän ja ensimmäisen haastattelukierroksen jälkeen henkilöarviointiin kutsuttiin viisi hakijaa, joilla arvioitiin olevan parhaimmat edellytykset Töölön ala-asteen kouluun sijoitetun rehtorin viran hoitamiseen. Henkilöarvioinnin suoritti Psycon Oy. Henkilöarvioinnin jälkeen tehdyn hakijoiden kokonaisarvioinnin perusteella toiseen haastatteluun kutsuttiin kolme ansioituneinta hakijaa.

Ensimmäisen ja toisen vaiheen haastatteluihin osallistuivat perusopetuksen aluepäällikkö, johtokunnan puheenjohtaja sekä osaan haastatteluista perusopetusjohtaja ja henkilöstösuunnittelija.

***** on koulutukseltaan kasvatustieteen kandidaatti (ylempi korkeakoulututkinto). Lisäksi hän on suorittanut oppilaitoksen hallinnon ja johtamisen opintokokonaisuuden, erityisopettajaopinnot sekä tietojenkäsittelyn ammattitutkinnon. Hakija on toiminut Tehtaankadun ala-asteen koulun va. rehtorina syksystä 2017 alkaen sekä Outamon koulun va. rehtorina vuosina 2016-2017. Aikaisemmin hän on työskennellyt Helsingin kaupungilla apulaisrehtorina yhtenäisessä peruskoulussa (2011-2016), erityisopettajana (2010-2016) sekä luokanopettajana (1994-2009). Hakija on suorittanut pääkaupunkiseudun uusien oppilaitosjohtajien peruskoulutusohjelman.

***** on koulutukseltaan filosofian maisteri. Lisäksi hän on suorittanut opetushallinnon tutkinnon. Hakija on toiminut virka-apulaisrehtorina Lauttasaaren ala-asteen koulussa vuodesta 2016 alkaen sekä apulaisrehtorina vuosina 2004-2016. Lisäksi hän on työskennellyt rehtorin viransijaisena yhteensä 10 kk vuosina 2013 ja 2007. Hakija on toiminut

ranskan ja englannin lehtorina Lauttasaaren ala-asteen koulussa vuosina 2000-2016. Hän on osallistunut useisiin johtamiskoulutuksiin.

***** on koulutukseltaan kasvatustieteen kandidaatti (ylempi korkeakoulututkinto). Lisäksi hän on suorittanut opetushallinnon tutkinnon. Hakija on toiminut Taivallahden peruskoulun va. rehtorina syksystä 2017 alkaen. Hän on työskennellyt Puistolalan ala-asteen koulussa (1985-2000) sekä Taivallahden peruskoulussa (2000-2017) luokanopettajana. Lisäksi hän on toiminut apulaisrehtorina molemmissa kouluissa yhteensä noin 20 vuoden ajan. Hakija on osallistunut useisiin johtamiskoulutuksiin.

Kaikilla toisen vaiheen haastatteluun osallistuneilla on rehtorin ja apulaisrehtorin tehtävissä kertynyttä kokemusta koulun johtamisesta, opettajakokemusta sekä johtamiskoulutusta.

Ennakkotehtävän, tehtäväosuuden sisältäneen ensimmäisen haastattelun, henkilöarvioinnin ja toisen haastattelun muodostaman hakijoiden kokonaisarvioinnin perusteella perusopetusjohtaja katsoo, että ***** täyttää Töölön ala-asteen kouluun sijoitetun rehtorin viran vaatimukset parhaiten. Hänellä on pitkä apulaisrehtorikokemus sekä rehtorikokemusta ala-asteen koulusta. Hänellä on erittäin vahvaa kielten opetukseen liittyvää osaamista. Lisäksi hänellä on näyttöä uuden opetussuunnitelman mukaisen pedagogiikan johtamisesta ja uudenlaisen oppimisympäristön kehittämisestä. Hänet arvioitiin johtamisnäkemyksiltään kysymyksessä olevaan rehtorin virkaan sopivimmaksi. Myös henkilöarvio tukee valintaa.

Toimialajohtajan 17.5.2017 tekemän delegointipäätöksen (§ 22) perusteella rehtorin ottaa palvelukokonaisuuden johtaja.

Pöytäkirjanote annetaan tiedoksi virkaan valitulle sekä muille hakijoille oikaisuvaatimusohjeineen. Päätöksen tiedoksiäntö tapahtuu sähköisessä rekrytointijärjestelmässä niiden osalta, jotka ovat antaneet suostumuksensa sähköiseen tiedoksiäntöön ja muiden osalta kirjeitse.

Lisätiedot

Virve Kemppe, henkilöstösuunnittelija, puhelin: 310 86293
virve.kemppi(a)hel.fi

Hanna Välitalo, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 83012
hanna.valitalo(a)hel.fi

§ 12

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee neu- voloiden osallistumista lasten lukutaidon parantamiseen

HEL 2017-013030 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle valtuutettu Emma Karin ym. neuvoloiden osallistumisesta
lasten lukutaidon parantamiseen koskevasta valtuustoaloitteesta:

Pohja lukemisharrastukselle ja lukutaidolle luodaan varhaislapsuudes-
sa. Vanhempien merkitys lukutaidon kehittymiselle on ratkaisevin en-
nen kuin lapsi itse osaa lukea. Lapsen sanavarasto kasvaa ja monipuo-
listuu, kun lapselle luetaan. Lukemisella on myös myönteinen vaikutus
koulumyönteisyyteen ja -menestykseen. Pienten lasten vanhempien in-
nostaminen lukea lapselleen ääneen ja valistaminen lukemisen tärkey-
destä ovat tehokasta varhaista tukea.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten kielellisten taitojen ja
valmiuksien sekä kielellisten identiteettien kehittymistä. Varhaiskasva-
tuksessa käytetään rikkaita ja vaihtelevia tekstejä. Lasten kanssa tutus-
tutaan monipuolisesti lastenkirjallisuuteen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hyvänä Lue lapselle -hankkeessa
toteutettua mallia ja materiaaleja. Pilottikunnissa Lukukeskuksen tuotta-
maa lukumittaa ja faktaesitettä on jaettu neuvoloissa kaikille yhden ikä-
luokan lapsille mm. syntyville vauvoille, puolivuotiaiden ryhmäneuvolas-
sa ja 4-vuotisneuvolan laajassa tarkastuksessa. Faktaesitteitä on pai-
nettu myös ruotsiksi, englanniksi, viroksi, venäjäksi, arabiaksi, soranik-
si, somaliaksi ja espanjaksi. Materiaalin avulla vanhempia voidaan va-
listaa lukemisen tärkeydestä. Lapselle lukeminen edistää lapsen kielel-
listä kehittymistä ja liittyy lapsen hyvään kasvuun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ajatusta, että Helsingin neu-
voloissa luodaan yhden ikäluokan lapsille yhtenäiset toimintamallit lu-
kutaidon parantamiseksi yhdessä varhaiskasvatuksen-, neuvolan- ja
kirjastohenkilökunnan kanssa. Lue lapselle -mallia on hyvä hyödyntää
mm. valmiiden, useammille kielille käännetyn materiaalin takia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

23.01.2018

Pasi Brandt, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma Aloite Kvsto 29112017 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 28.02.2018 mennessä valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteesta neuvoloiden osallistumisesta lasten lukutaidon parantamiseen. Aloitteessa esitetään, että Helsingin neuvoloissa käynnistetään lukutaidon parantamistyö esimerkiksi Lue lapselle- hankkeen mallin mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma Aloite Kvsto 29112017 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 13

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sampo Terhon ym. aloitteesta Helsingin koulujen osal- listumisesta alueelliseen kielikokeiluun, jossa toisen kotimaisen kielen opiskelu olisi vapaaehtoista

HEL 2017-013027 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Sampo Terhon ym. aloitteesta seuraavan lausunnon:

Valtuutetut Terho ja Niinistö ovat esittäneet valtuustoaloitteessaan, että Helsinki lähtisi mukaan opetushallituksen yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa avaamaan kokeiluun. Kokeilussa toisen kotimaisen kielen opiskelu olisi vapaaehtoista ja sen tilalla opiskeltaisiin muuta vierasta kieltä. Tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa kieltenopiskelua. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei näe tarkoituksenmukaiseksi lähteä mukaan kyseiseen kokeiluun, sillä Helsingissä toteutuu jo nykyisellään laaja kielivalikoima.

Helsingin kaltaisessa pohjoismaisessa hyvinvointikaupungissa kaksikielisyys on rikkaus. Kaupunki on toimintaympäristönä vahvasti sekä suomen- että ruotsinkielinen. Kaupungissa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä kouluja. On tarkoituksenmukaista taata oppilaille valmiudet toimia kaksikielisessä kaupunkiympäristössä. Nuorten työllistymisen näkökulmasta on perusteltua, että työmarkkinoille tulevat osaavat molempia kotimaisia kieliä. Lisäksi kaksikielisessä kunnassa julkisella sektorilla edellytetään molempien kotimaisten kielen taitoa. Helsingissä ruotsin kielen osaaminen korostuu eri tavalla kuin esim. Itä-Suomen kunnissa.

Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki on kansainvälinen. Pohjoismaiden yhteistyö korostuu kulttuurin, arvomaailman ja hyvinvoinnin periaatteiden vuoksi. Luontevat kansainväliset yhteistyökumppanit ovat pohjoismaat ja pohjoismaiset pääkaupungit. Tässä yhteistyössä kielelliset ja kulttuuriset tekijät ovat tärkeässä roolissa. Pohjoismaisen yhteistyön päälle on hyvä rakentaa laajempaa kansainvälisyyttä.

Kansainvälisyyden huomioiminen näkyy kasvatuksessa ja koulutuksessa. Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti syksystä 2018 lähtien ensimmäisen vieraan kielen (A1-kieli) opiskelu aloitetaan 1.-luokalta. Aikaisemmin A1-kielen opiskelu on suomenkielisissä peruskouluissa käynnistynyt kolmannella vuosiluokalla. Syksystä 2018 lähtien uudistus

23.01.2018

mahdollistaa A1-kielen opiskelun peruskouluissa yhdeksän vuoden ajan aiemman seitsemän sijaan.

Helsingiläisten kielitaitoa tullaan myös monipuolistamaan lisäämällä kielikyly- ja kielirikasteista opetusta ja kasvatusta. Strategian mukaan englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärä tullaan kaksinkertaistamaan.

Toisen kotimaisen kielen opiskelu alkaa suomenkielissä kouluissa vuosiluokalta kuusi, mikäli oppilas ei ole aloittanut ruotsinkielisen opiskelua vieraana kielenä (A-kieli) ennen sitä. Kaikissa ruotsinkielissä kouluissa 1.-luokalta alkava A1-kieli on suomi. Koska ehdotettu kielikokeilu johtaisi toisen kotimaisen kielen (suomi, ruotsi) opiskelusta luopumiseen, se asettaisi oppilaat eriarvoiseen asemaan ja vaarantaisi oppilaiden jatko-opintokelpoisuuden, koska toinen kotimainen kieli kuuluu pakollisena toisen asteen opintoihin.

Ruotsinkielisissä kouluissa vieraan kielen (A2-kieli) opiskelu alkaa tämän hetkisen kieliohjelman mukaan vuosiluokalta neljä. Kevään 2018 aikana selvitetään, kuinka vieraiden kielten opetusta ruotsinkielisissä kouluissa voidaan varhentaa lukuvuodesta 2019–2020 alkaen. Myös suomenkielisessä perusopetuksessa päivitetään kaupungin kieliohjelma A2-kielen (toinen vieras kieli) osalta.

Opetuslautakunta on antanut kaupunginhallitukselle vastaavan lausunnon Nuutti Hyttisen ym. alueellista kielikokeilua koskevasta valtuustoa-loitteesta 23.8.2016.

Opetushallitus on yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa avannut perusopetuksen järjestäjille mahdollisuuden osallistua alueelliseen kokeiluun kielivalikoiman laajentamiseksi ilman velvoittavaa toisen kansalliskielen opiskelua. Hakuaika on 18.12.2017-9.2.2018. Hallintosäännön (luku 15, § 4, kohta 2) mukaan toimialajohtajan toimivaltaan kuuluu tarvittavien kokeilulupien hakeminen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Pertti Joona, pedagogisten palveluiden päällikkö, puhelin: 310 86232
pertti.joona(a)hel.fi

Jenni Tirronen, asiantuntija- ja toimistopalvelupäällikkö, puhelin: 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi

23.01.2018

Asia/13

Liitteet

1 Terho Sampo Aloite Kvsto 29112017 2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta pyydetään lausuntoa 24.1.2018 mennessä valtuutettu Sampo Terhon ym. valtuustoaloitteesta Helsingin koulujen osallistumisesta alueelliseen kielikokeiluun, jossa kielivalikoimaa laajennetaan ilman velvoittavaa ruotsin kielen opiskelua.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi
Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi
Pertti Joonas, pedagogisten palveluiden päällikkö, puhelin: 310 86232
pertti.joona(a)hel.fi
Jenni Tirronen, asiantuntija- ja toimistopalvelupäällikkö, puhelin: 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terho Sampo Aloite Kvsto 29112017 2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 14

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Koivulaakson toivomusponnosta palveluiden kustannus- vaikuttavuutta arvioivien mittarien kehittämisestä

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Koivulaakson toivomusponnosta:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkistrategian 2017–2021 kokouksessaan 27.9.2017. Tämän jälkeen kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 13.10.2017 täytäntöönpanopäätöksessä toimeksiannon kaupunginkanslialle yhdessä toimialojen kanssa muodostaa mittarit ja indikaattorit, joilla seurataan kaupunkistrategian toteuttamista. Kaupunginhallitus kehotti, että ehdotusta tulee voida käsitellä kaupungin toimielimissä helmikuusta 2018 alkaen. Mittareita valmisteleva työryhmä on aloittanut työskentelynsä marraskuussa 2017.

Käsittely

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään kohdan (2) jälkeen

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa ei tarkastella vain suoritteiden määriä suhteessa kustannuksiin vaan hyödynnetään mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida oppimistuloksia, oppimiserojen kaventumista ja oppilaiden hyvinvointiin liittyvien tavoitteiden saavuttamista suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin. Tässä työssä voidaan hyödyntää jo olemassaolevia mittareita ja indikaattoreita."

Kannattaja: Petra Malin

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään kohdan (2) jälkeen "Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa ei tarkastella vain suoritteiden määriä suhteessa kustannuksiin vaan hyödynnetään mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida oppimistuloksia, oppimiserojen kaventumista ja oppilaiden hyvinvointiin liittyvien tavoitteiden saavuttamista suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin. Tässä työssä voidaan hyödyntää jo olemassaolevia mittareita ja indikaattoreita."

Jaa-äännet: 7

Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Tiina Larsson, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Vesa Korkkulan vastaehdotuksen äänin 7–6.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Jaana Lax, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 55728
jaana.lax(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 31.1.2018 mennessä valtuutettu Koivulaakson toivomusponnosta: "Hyväksyttyään strategian tuottavuustavoitteen Helsinki selvittää samalla mittareiden kehittämistä, joilla se arvioi, miten johtaminen ja yhteistyö henkilöstön kanssa lisää palveluiden kustannusvaikuttavuutta. Mittarit tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi."

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.12.2017 § 140

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.12.2017 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Vesa Korkkula: Pöydätään seuraavaan kokoukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

§ 15

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnosta koulujen lii- kuntatilojen maksuttomasta käytöstä nuorille kouluajan ulkopuolel- la

HEL 2017-004880 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnosta:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää suomen- ja ruotsinkielisiä palveluja leikkipuistoissa, päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa, perusopetuksen kouluissa, lukioissa, ammattiopistoissa ja työväenopistoissa; yhteensä yli 700:ssa toimipisteessä.

Leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja vuokrataan iltaisin ja viikonloppuisin esimerkiksi perhejuhliin sekä toiminnan järjestämiseen ja kokouksiin. Seurat, järjestöt, yhteisöt, yritykset ja yksityiset henkilöt voivat hakea myös koulujen, oppilaitosten ja työväenopistojen aula-, juhlasali- ja luokkatilojen käyttövuoroja illoiksi, viikonlopuiksi ja loma-ajoiksi. Suurinta osaa koulurakennuksista voidaan tarvittaessa käyttää myös tilapäiseen majoittumiseen.

Tällä hetkellä tilojen käyttö on pääsääntöisesti maksullista, perittävät maksut vahvistaa vuosittain kasvatus ja koulutuslautakunta. Maksuilla katetaan tilojen valvonnasta ja siivouksesta aiheutuvat kulut. Tiloja voidaan antaa käyttöön maksuttomasti tilaisuuden tai toiminnan järjestäjälle, kun tiloja käytetään toimintaan tai tilaisuuteen, joka järjestetään yhdessä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa tai kun järjestettävä toiminta tai tilaisuus tukee kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa. Vuokrattavien tilojen hintaa on alennettu ja käyttöä kasvatettu kehittämällä ja lisäämällä tilojen omavalvontaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla on tilojen yhteiskäyttöä useassa kiinteistössä. Vuonna 2015 on aloitettu käytäntö, jossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rakennushankkeissa kartoitetaan myös muiden toimialojen ja alueen toimijoiden mahdolliset tilatarpeet. Koulutilojen käytöstä kello 17 asti päättää koulun rehtori. Koulun liikuntatilojen hallinnointi ja vuokraus kello 17 jälkeen, viikonloppuisin ja loma-aikoina on 1.7.2017 siirtynyt kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluille.

23.01.2018

Kaupunginjohtaja päätti 19.4.2017 asettaa kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita valmistelevan työryhmän. Tilojen asukaskäytön helppottamiseksi ja yhtenäistämiseksi työryhmän tuli määritellä maksullisen ja maksuttoman käytön peruseriaatteet, kulunvalvonnan periaatteet sekä tietojärjestelmätarpeet sekä keskittyä erityisesti maksuttoman käytön periaatteisiin sekä omavalvonnan toteuttamisen mahdollisuuksiin. Tavoitteena tuli olla, että kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla on mahdollisimman selkeät ja yhtenäiset linjaukset tilojen asukaskäytöstä.

Loppuraportissaan ”Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla” työryhmä toteaa seuraavaa: ”Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnalla on aina kasvatusta-, koulutusta-, nuorisotoimintaa-, liikunta- tai kulttuuripoliittista merkitystä. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Maksutonta käyttöä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta kaupunkikulttuurinen aktiivisuus, aktivismi, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta ja taiteen perusopetuksen ryhmäopetus.”

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa nuorten tekemää Ruuti-aloitetta, jonka mukaan koulun liikuntasalien käyttö pitäisi olla nuorille maksutonta myös kello 17 jälkeen. Aloite tukee uuden opetussuunnitelman mukaista ajatusta koulun kehittämisestä kasvuyhteisönä ja vahvistaisi nuorten omaa aktiivista roolia yhteisön jäsenenä. Lisäksi koulun liikuntatilojen iltakäyttö edistäisi liikunnallisen elämäntavan omaksumista ja yhdessä tekemisen kulttuuria.

Lautakunta pitää tärkeänä, että lapset ja nuoret pääsevät harrastamaan kouluilla tai koulujen läheisyydessä heti koulupäivän jälkeen ja alkuillasta. Lisäksi tulee huomioida myös sellaisten nuorten tarpeet, jotka eivät harrasta liikuntaa liikuntaseuroissa. Tehty toivomusponsi haastaa toimialat suunnittelemaan ja ratkaisemaan sellaiset liikuntatilojen yhteiset ja yhtenäiset käytännöt ja järjestelyt varausten, kulunvalvonnan, valvonnan, siivouksen ja tilojen hinnoittelun suhteen, että ne mahdollistavat nuorille maksuttoman liikuntatilojen käytön lähikouluissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860

23.01.2018

mauno.kemppi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa kaupunginvaltuustolle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ym. tekemästä toivomusponnosta 25.1.2018 mennessä.

Toivomusponnossa todetaan seuraavaa: ”Kuultuaan nuorten aloitteet kaupungin valtuusto edellyttää, että opetusvirasto, nuorisotoimi ja liikuntavirasto ratkaisisi nopeasti, miten koulujen liikuntatilat olisi maksutta nuorten käytössä kouluajan jälkeen iltaisin.”

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi:

Ponnella on merkittäviä terveysvaikutuksia. Tehtävillä toimenpiteillä edistetään liikunnallista elämäntapaa ja nuorten hyvinvointia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 16

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen kaupunkistrategian 2017-2021 käsittelyn yhteydessä esittämästä toivomusponnosta kaupungin mahdollisuuksista olla edelläkävijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa

HEL 2017-010765 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

Kaupunkistrategian 2017-2021 mukaan Helsinki korostaa toiminnassaan ekologisia arvoja ja erottautuu globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen kansainvälisesti verkottuneena edelläkävijänä.

Helsinki ottaa vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa vakavasti ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti. Helsinki asettaa tavoitteeksi 60 prosentin päästövähennystavoitteen vuodelle 2030 ja aikaistaa hiilineutraalisuustavoitteen vuodesta 2050 vuoteen 2035 ja varautuu valtion mahdolliseen päätökseen hiilen käytön kieltämisestä energia- tuotannossa.

Rakennusten energiatehokkuutta parannetaan sekä uudisrakentamisessa että vanhan rakennus kannan korjaamisessa. Helsingin energiatehokkuus normit ovat kansallista vähimmäistasoa kunnianhimoisemmat. Uusiutuva energia ja energia-tehokkuus pyritään yhdistämään Helsingissä optimaalisella tavalla paitsi yksittäisissä rakennuksissa myös alueellisesti. Liikenteen päästövähennyksiä toteutetaan koko Helsingin liikennejärjestelmässä niin pyöräilyn ja kävelyn suosiota lisäämällä kuin sähköautojen, sähköbussien ja raidejoukkoliikenteen osuutta nostamalla. Uusiutuvaa energiaa lisätään niin pienessä kuin suurem- massa mittakaavassa.

Päästövähennyksiä ja kiertotalouden hankkeita toteutetaan Helsingissä yhteistyössä yritysmaailman ja kaupunkilaisten kanssa. Päästövähennysten toteuttamisesta laaditaan vuoden 2018 helmikuun loppuun mennessä aikataulutettu toimenpideohjelma. Kaupungin ilmastotyöryhmän raportti ja Helenin hyväksyty kehitysohjelma toimivat pohjana työlle.

Kaupungin perustehtävä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluja ja luoda edellytyksiä virikkeelliselle ja hauskalle elämälle. Toimiva kaupunki näkyy konkreettisina tekoina, valintoina ja arkea helpottavina asioina ihmisten jokapäiväisessä elämässä. Toimiva kaupunki tarkoittaa

taa sitä, että päiväkodit ja koulut löytyvät läheltä ja niihin on turvallista kävellä ja pyöräillä.

Helsinki pyrkii hahmottamaan paremmin globaalia murrosta ja lisää henkilöstönsä ymmärrystä tekoälystä ja muista maailmaa muuttavista teknologioista sekä niistä mahdollisuuksista, mitä tämä kehitys avaa kaupunkilaisille. Helsingin tavoitteena on olla maailman parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki maailmassa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan mahdollisuudet vaikuttaa kaupungin mahdollisuuksiin olla edelläkävijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ovat merkittävät, koska asiakkaitamme ovat tulevaisuuden helsinkiläiset ja päättäjät. Toimialan ympäristöjohtamiseen ja opetussuunnitelmiin on sisällytetty ympäristökasvatus, jossa päiväkodit, koulut, oppilaitokset ja työväenopistot opastetaan edistämään ilmastonmuutosta torjuvaa toimintaa ja elämäntapaa. Eri oppiaineiden ympäristökasvatusosissa, ympäristö- tai kestävän kehityksen ohjelmissa, ekotukihenkilötyössä sekä luonto- ja leirikouluissa tutustutetaan lapset, oppilaat ja opiskelijat monipuolisesti ja kullekin ikäluokalle sopivalla tavalla luonnon monipuolisuuden säilyttämisen vaikutuksiin, ekologiseen tapaan toimia, energian säästöön, jätteiden lajitteluun, erilaisiin uusiutuvan energian tuotantomenetelmiin ja arkipäivän valintojen vaikutukseen hiilijalanjälkeen. Helsingin lähikouluperiaate mahdollistaa koulumatkojen tekemisen jalan ja pyöräillen. Pidempien koulumatkojen matkatuki ohjaa oppilaat julkisten liikennevälineiden käyttöön.

Toimialan hankinnoissa painotetaan ekologisuutta ja elinkaariajattelua hankittujen tuotteiden ja palveluiden koko käyttöajan ja myös käytöstä poiston jälkeisiä vaikutuksia. Hankintojen palvelukuvausten kautta on päiväkotien, koulujen, oppilaitosten ja työväenopistojen jokapäiväisessä toiminnassa mahdollisuus vaikuttaa ruoka-, siivous-, kouluisäntä- ja kiinteistöhuoltopalveluiden mahdollisimman ekologiseen toimintaan niin käytettyjen työmenetelmien kuin raaka- ja puhdistusaineiden osalta. Myös irtokalusteiden, varusteiden, koneiden ja laitteiden hankinnassa huomioidaan valintojen ympäristövaikutus. Hankittavat kalusteet ovat kestäviä, korjattavia sekä materiaaleiltaan kierrätettäviä ja digiohjelman myötä hankittavat laitteet entisiä energiataloudellisempia.

Mahdollisuutena ja haasteena voidaan nähdä toimialan suuri kiinteistö- kanta, jonka teknisestä ylläpidosta iso osa on kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöhuollon vastuulla. Haasteena energiatalouden näkökulmasta on kiinteistöihin tehtävät perusparannukset, joissa painovoimaisen ilmanvaihdon muuttaminen koneelliseksi lisää kiinteistön energiakulutusta energiaa säästävistä rakennusteknisistä ratkaisuista huolimatta. Lisäksi toiminnan kautta tehtävä energian säästön vertailu ja

23.01.2018

mittarointi erilaisissa rakennuksissa sekä käyttäjille tarjottavat kannustimien vaativat jatkossa kehittämistä yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Toimialan kiinteistöt tarjoavat hyvät edellytykset esimerkiksi aurinkoenergalaitosten rakentamiseen katoille ja julkisivuihin. Suuressa kiinteistökannassa hyvien käytänteiden monistaminen on mahdollista laajasti ja vaikuttavasti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen tekemästä toivomusponnosta 31.1.2018 mennessä.

Ponnassa todetaan seuraavaa: ”Hyväksyessään strategian valtuusto edellyttää, että selvitetään kaupungin mahdollisuudet olla edelläkävijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.”

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 17

Kasvatus- ja koulutus lautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin kaupunkistrategian 2017-2021 käsittelyn yhteydessä esittämästä toivomusponnosta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatuohjelman valmistelemiseksi

HEL 2017-010752 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponnosta:

Lainsäädäntö ja nykytila

Toivomusponnossa painotetaan kaikkien koulujen ja päiväkotien korkean ja yhtä hyvän laadun varmistamisen sekä yhdenvertaisuuden toteutumisen tärkeyttä koko kaupungin alueella.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatua sekä yhdenvertaisuuden toteutumista edistetään monella eri tavalla. Päiväkodissa tai perhepäivähoidossa olevalle lapselle on lain mukaan laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan tavoitteet lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevalla tavalla sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista on arvioitava ja suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa ja tätä useammin, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.

Opetushallituksen laatiman Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet -asiakirjan (2016) mukaan varhaiskasvatus on yhteiskunnallinen palvelu, jolla on tehtävänä edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatusta sekä osallistumaan ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Laissa mainittu ulkopuolinen arvioijataho on Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi). Karvi tukee varhaiskasvatuksen järjestäjien laadunhallintaa ja arviointikulttuurin vahvistamista laatimalla varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelman ja kehittämällä sen edellyttämiä laadunhallinnan ja arvioinnin malleja ja käytänteitä sekä laadukkuuden mittareita.

Myös perusopetuslaki velvoittaa vastaavanlaiseen oman toimintansa arviointiin ja velvoittaa osallistumiseen ulkoiseen arviointiin (Karvi).

Opetuksen järjestäjän itsearviointi sisältää sekä opetuksen järjestäjätason arvioinnin että koulukohtaisen arvioinnin. Arvioinnin keskeiset tulokset tulee julkistaa. Perusopetuksen opetussuunnitelman valtakunnallisissa perusteissa (2014) todetaan, että jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään opetukseen ja onnistumiseen koulutyössä. Oppimisesta syrjäytyminen merkitsee sivistyksellisten oikeuksien toteutumatta jäämistä ja on uhka terveelle kasvulle ja kehitykselle. Perusopetus luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle, joka on erottamaton osa hyvän elämän rakentamista. Pyrkimys korkeaan laatuun ja toiminnan tasalaatuisuuteen sisältyy siten jo perusopetuslakiin ja opetussuunnitelman laadinnan perusteisiin.

Helsingin kaupunki edellytti aiemmin, että silloiset virastot ja laitokset tekivät itsearvioinnin omasta toiminnastaan kerran valtuustokaudessa Euroopan laatupalkintokriteereillä (EFQM). Viime vuosina opetusviraston alaiset suomen- ja ruotsinkieliset peruskoulut ovat tehneet itsearvioinnin perusopetuksen laatukriteereistä johdetulla Hyvin toimiva koulu -mallilla ja ruotsinkieliset päiväkodit vastaavalla päiväkoteja koskevalla mallilla. Opetus- ja kulttuuriministeriön perusopetuksen kansallisiin laatukriteereihin perustuva Hyvin toimiva koulu -malli tehtiin Helsingin peruskoulujen laatutyön tueksi. Hyvin toimiva koulu -mallissa tarkastellaan hyvän laadun edellytystekijöitä kuten johtamista, henkilöstövoimavaroja, opetuksen ja hyvinvoinnin suunnittelua sekä opetussuunnitelman toteutumista. Suomenkieliset päiväkodit ovat tehneet itsearviointinsa varhaiskasvatuslain pohjalta. Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeissa kaupunkitasoista velvoitetta tehdä itsearviointi ei ole enää mainittu kuten viime vuosina. Kaupunki ei siis enää välttämättä edellytä itsearviointeja, ellei tällaista velvoitetta esitetä myöhemmin jossakin muussa yhteydessä.

Miten jatkossa voidaan toimia

Laatuohjelman tuloksista, jotka valtuutettu Torsti esittää raportoitavaksi vuodesta 2018 alkaen kerran vuodessa kaupunginhallitukselle, voidaan luotettavimmin raportoida esittämällä keskeisten laatua kuvaavien mittareiden tulokset kaupunginhallitukselle. Toimialalle siirtyneillä virastoilla on ollut omia laatua koskevia mittareitaan. Varhaiskasvatuksessa on ollut käytössä mm. päiväkotien asiakastyytyvyyttä, päivähoitoon pääsyä lähialueelle, päivähoitoon osallistumista ja lasten hyvinvointia koskevia mittareita. Peruskouluissa on ollut oppimistuloksia, hyvinvointituloksia, oppilaiden osallisuutta, liikuntaa, harrastustoimintaa sekä lähikouluperiaatteiden toteutumista koskevia mittareita. Näitä tuloksia on esitetty toimintakertomusten yhteydessä. Nämä mittarit tulee yhtenäistää siten, että sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa on käytössä vastaavat mittarit silloin, kun se on mahdollista. Keskeisten oppimiseen, hyvinvointiin, palvelukykyyn sekä syrjäytymisen ehkäisyyn

liittyvien ja käytössä olevien tunnuslukujen tulokset voidaan jatkossa julkistaa kootusti ajantasaisina internetissä. On kuitenkin tarpeen huomata, että kaikkia tuloksia ei kerätä vuosittain (tämä koskee esimerkiksi oppimistuloksia ja kouluterveyskyselyn tuloksia).

Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa tehdään lisäksi lukuisia toimenpiteitä lasten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi PD-raham (positiivisen diskriminaation rahan) jakaminen kouluille ja päiväkodeille tiettyjen määriteltyjen kriteerien mukaan ja maahanmuuttajien kotouttamistoimenpiteet. Kaikkien näiden lukuisten toimenpiteiden vaikutuksia ei ole yksiselitteisesti osoitettavissa. Nämä erilaiset toimenpiteet voidaan kaupunginhallitukselle raportoinnin yhteydessä todeta vuosittain.

Oman tietopohjansa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun arvioinnille antavat myös oman toiminnan arvioinnit ja ulkoiset arvioinnit. Yhteenvedot näistä arvioinneista voidaan raportoida mahdollisuuksien mukaan myös kaupunginhallitukselle. Usein arviointeja ei kuitenkaan tehdä vuosittain vaan harvemmin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa toivomusponnen ehdotusta selvittää mahdollisuutta varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen laatuohjelman valmistelemiseksi. Laatuohjelmassa on esitetty ne mittarit, joilla päiväkodit ja peruskoulut arvioivat omaa toimintaansa korkean ja tasalaatuisen palvelun varmistamiseksi, ja joilla ne raportoivat toiminnastaan kaupunginhallitukselle vuosittain. Toimiala tekee laatuohjelmaehdotuksessaan esityksen myös siitä, miten se raportoi kaupunginhallitukselle vuosittain muista tähän asiaan liittyvistä toimenpiteistään ja tietopohjastaan, esimerkiksi itsearviointien tuloksista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Oulasvirta, laatupäällikkö, puhelin: 310 80563
leena.oulasvirta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

23.01.2018

Helsingin kaupungin valtuusto hyväksyi 27.9.2017 kaupunkistrategian käsittelyn yhteydessä valtuutettu Pilvi Torsti alla olevan ponnien, josta kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta on pyydetty lausuntoa kaupunginhallitukselle 31.1.2018 mennessä.

”Hyväksyessään strategiaohjelman valtuusto edellyttää, että kaupunki ryhtyy välittömästi selvittämään mahdollisuutta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatuohjelman valmistelemiseksi tavoitteenaan varmistaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen korkea taso, tasalaatuisuus ja yhdenvertaisuuden toteutuminen koko kaupungin tasolla. Huomiota kiinnitetään esimerkiksi alueiden ja yksikköjen erilaisuuteen sekä rahoitus- ja muiden rakenteiden tarkoituksenmukaisuuteen.

Laatuohjelman osana harkitaan selvitettäväksi Helsinkiin mahdollisesti soveltuvia hyviä käytäntöjä ja testattuja malleja Ruotsista erityisesti huomioiden liki 20 prosentin vieraskielisten lasten osuus varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa.

Laatuohjelman tulokset raportoidaan kaupunginhallitukselle 2018 alkaen vuosittain niin, että ne voidaan ottaa huomioon seuraavan vuoden budjettivalmistelussa ja maksuttoman varhaiskasvatuksen jatkovalmistelussa.”

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Oulasvirta, laatupäällikkö, puhelin: 310 80563
leena.oulasvirta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 18

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Peltokorven toivomusponnosta päiväkotia Suursuo- daghemmet Stigenin toimivuudesta ilta- ja vuorohoitopäiväkotina

HEL 2017-009730 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Peltokorven toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

Päiväkoti Suursuo - daghemmet Stigenin hankesuunnitteluvaihe valmistui keväällä 2017. Sen jälkeen suunnitelmia on kehitetty siten, että tilojen soveltuvuutta vuorohoidon toiminnalle on tarkasteltu. Jatkosuunnittelussa on onnistuttu pienin muutoksin kehittämään teknisiä ratkaisuja ja tilamuutoksia, jotka mahdollistavat vuorohoidon järjestämisen. Nyt päiväkotia Suursuo - daghemmet Stigenin hanketta edistetään siten, että päiväkodin valmistuttua tilat mahdollistavat toimimisen ilta- ja vuorohoitopäiväkotina.

Vuorohoitoa varten päiväkodin tiloja on kehitetty erityisesti rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Suunnittelussa on muun muassa tarkennettu paloteknisiä suunnitelmia, lisätty yksi uloskäynti, parannettu lukitusta sekä ruokahuollon järjestelyjä ja peseytymistiloja lisäksi henkilökunnan tilat on käyty läpi ja pihasuunnitelmaa on tarkistettu.

Päiväkoti Suursuo - daghemmet Stigenin sijainti hyvien julkisen liikenteen yhteyksien äärellä ja erityisesti raide-Jokerin välittömässä läheisyydessä mahdollistaa hyvän saavutettavuuden useasta suunnasta läntistä ja pohjoista Helsinkiä. Lisäksi vuorohoidon järjestäminen päiväkodissa, jossa on suomen- ja ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, parantaa olennaisesti ruotsinkielisen vuorohoidon järjestämistä kaupungissa. Suuri päiväkotia, jossa on samassa kiinteistössä sekä vuorohoitoa että niin sanottua päiväaikaan järjestettävää varhaiskasvatusta, tuo lisää joustoa myös perheiden muuttuvissa elämäntilanteissa eikä hoitoajan muutosten takia tule tarvetta vaihtaa päiväkotia. Hankkeen edetessä alueella tullaan järjestämään tilaisuus, jossa kerrotaan päiväkodin tulevasta toiminnasta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Raila Tiainen-Ala-Maunus, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 41222
raila.tiainen-ala-maunus(a)hel.fi
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542

Postiosoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

23.01.2018

carola.harju(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 23.2.2018 mennessä valtuutettu Terhi Peltokorven toivomusponnosta, jossa kehoitetaan selvittämään Suursuon päiväkodin jatkosuunnittelussa päiväkodin tilojen toimivuus myös ilta- ja vuoroitopäiväkotina.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Raila Tiainen-Ala-Maunus, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 41222
raila.tiainen-ala-maunus(a)hel.fi
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 19

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnosta päiväkot Suursuo- daghemmet Stigenin jatkosuunnittelusta

HEL 2017-009728 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

Päiväkoti Suursuo - daghemmet Stigenin suunnittelussa on hyödynnetty konseptipäiväkotisuunnittelun periaatteita ja kokemuksia. Tavoitteena ovat joustavat ja avoimet oppimisympäristöt. Päiväkoti Suursuo-Stigenin tilat muodostavat sarjan pienryhmätoimintaa tukevia toimintatiloja ja laajempia toiminta-alueita, jotka sijaitsevat rakennuksen pitkällä sivuilla. Näiden väliin rakennuksen keskirunkoon jää avoin ja vaihteleva tilasarja käsittäen ruokailu-, apu- ja pienryhmätiloja. Syvä runko mahdollistaa lyhyet etäisyydet talon sisällä ja tukee muunneltavuuden toteuttamista.

Päiväkoti Suursuo - daghemmet Stigenin ulkoilualue on laaja ja tontin rikkautena on metsäluonto. Piha on kokonaan aidattu, siitä on erotettu väliaidoin muutamia erillisiä kokonaisuuksia muun muassa erillinen koontumispiha saattoalueen läheisyyteen. Lisäksi piha-alueelle on suunniteltu erilaisia teemallisia oppimisympäristöjä. Laajan ja pinnanmuodoiltaan vaihtelevan pihan valvottavuuteen ja turvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota pihavalaistuksen suunnittelussa.

Hankkeen suunnitteluvaiheessa on ollut tausta-ajatuksena, että jokainen kerros muodostaa oman kokonaisuuden, vaikka samalla kaikki päiväkodin tilat ovat kaikkien ryhmien hyödynnettävissä. Lisäksi jokaiselle lapsiryhmälle osoitetaan oma nimikkotila, niin sanottu kotiryhmät tila. Samalla kuitenkin monipuoliset, muuntuvat oppimisympäristöt ja muuntojoustavat tilat rikastuttavat toimintaa. Ensimmäiseen kerrokseen varataan tiloja ilta- ja vuorohoidon järjestämiseen. Tilajärjestelyissä ja ulkoilussa huomioidaan eri-ikäisten lasten tarpeet.

Päiväkodin toiminnan suunnittelu ja arjen toiminnan sujuvuudesta huolehtiminen on päiväkodin johtajan ja henkilöstön tärkeä yhteinen tehtävä. Varhaiskasvatuksen henkilöstö suunnittelee toimintaa ja rakentaa ympäristöä, joka tukee lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua sekä ohjaa leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen sekä taiteelliseen kokemiseen ja ilmaisuun. Tiloja ja oppimisympäristöjä arvioi-

23.01.2018

daan ja kehitetään aina lasten tarpeiden mukaisesti ja yhdessä lasten kanssa toimintakauden aikana.

Päiväkoti Suursuo - daghemmet Stigen korvaa nykyisiä päiväkotia, joiden osa henkilökunnasta on jo olemassa. Hankkeen edistyessä on mahdollista järjestää työpajoja, joissa tulevat käyttäjät kootaan yhteen pohtimaan ja ideoimaan uusien tilojen käyttöä. Henkilökunnalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua jo olemassa oleviin yhteishankkeisiin ja isompiin päiväkoteihin, jotta parhaita käytäntöjä voidaan jakaa ja myös välttää ei-toimivia ratkaisuja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulosbudjetissa vuodelle 2018 on todettu, että suurempien yksiköiden pedagogisen toiminnan kehittämiseen ja johtamiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja luodaan lapsen hyvän kasvun kannalta toimivia tilaratkaisuja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Raila Tiainen-Ala-Maunus, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 41222
raila.tiainen-ala-maunus
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 23.2.2018 mennessä valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnosta, jossa kehoitetaan selvittämään jatkosuunnittelussa mahdollisuudet järjestää pienten lasten päivittäinen toiminta sekä ulkona että sisällä mahdollisimman rauhallisiin kokonaisuuksiin. Selvitetään mahdollisuudet pienryhmätöiden toteutumiseen aidosti esimerkiksi riittävällä määrällä kulkureittejä, sisäänkäyntejä ja ulkoilualueita. Hyödynnetään suunnittelussa palvelumuotoiluosaamista ja henkilökunnan ja käyttäjien palautetta ja kokemuksia kaupungin suurien päiväkotiyksikköjen toimivuudesta ja parannusehdotuksista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

23.01.2018

Lisätiedot

Raila Tiainen-Ala-Maunus, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 41222
raila.tiainen-ala-maunus
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 20

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle opetus- ja kulttuuriministeriön 'Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta' lausuntopyynnöstä

HEL 2017-013821 T 00 01 06

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuravan lausunnon kaupunginhallitukselle Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyynnöstä 'Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta'. Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan joko puoltava tai vastustava kanta perusteluineen seuraaviin selvittäjän ehdotuksiin tai antamaan muun näkemyksen asiasta.

1. Selvittäjä ehdottaa, että Tilastokeskus muuttaa kielitaidon tilastointia niin, että henkilö voi äidinkiensä lisäksi ilmoittaa väestörekisteriin muita kotikieliä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. On hyödyllistä, että koko kielivaranto tulee esille. Yksittäisellä henkilöllä voi olla aktiivisesti käytössä kaksi tai useampi kotikieltä.

2. Selvittäjä ehdottaa, että koulutuksen järjestäjät kehittävät yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa toimenpiteitä, joilla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa opiskelijoiden kielivaranto ja hyödyntää sitä työelämässä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Monipuolinen kielivaranto on kansallinen etu, jota voidaan hyödyntää kansainvälisessä yhteistyössä ja kansainvälisillä markkinoilla.

3. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kieli varhennetaan alkamaan viimeistään ensimmäisen opintovuoden kevätlukukaudella. Varhentamiseen varataan tarvittava lisäys vähimmäistuntimäärään.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Helsingissä A1-kielen opetus alkaa 1.8.2018 alkaen 1. luokalta. Se on kaupunkistrategian mukainen ratkaisu. Varhentamista perustellaan sillä, että kielen oppiminen on tehokkaampaa, mitä aiemmin sen oppiminen alkaa.

4. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kielivalinnaksi suositellaan pääsääntöisesti muuta kuin englantia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen valinnan tulee perustua oppilaan ja huoltajien omaan valintaan. Ohjauksessa tuo-

23.01.2018

daan esille ja opetuksen järjestäjä tarjoaa monipuolista kielivalikoimaa A-kieleksi. Monipuolinen kielivaranto on aitoa kansainvälisyyttä.

5. Selvittäjä ehdottaa, että valinnainen A2-kieli varhennetaan alkamaan 3. luokalta, ja se on pääsääntöisesti englanti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä. A2-kielen valinnan tulee perustua oppilaan ja huoltajien omaan valintaan. Samalla perusteella kuin A1-kielen aloitusta varhennetaan, tulee myös A2-kielen opetusta varhentaa. Mitä aiemmin kielen oppiminen alkaa, sen tehokkaampaa se on. Englannin kieli on maailmanlaajuinen yleis-kieli ja sen tärkeys on hyvä tuoda esille ohjauksessa, vaikkakin kielitarjonnan tulee olla monipuolista.

6. Selvittäjän vaihtoehtoisen ehdotuksen mukaan oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia kieltenopiskeluun parannetaan velvoittamalla kunnat laajentamaan oppilaiden mahdollisuuksia valita A-kielen oppimääränä myös muita kieliä kuin englantia. Opetuksen järjestämisessä hyödynnetään alueellisia yhteistyömuotoja ja verkko-opetusta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa tähän saman vastauksen kuin kysymykseen 5.

7. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lukion rakennetta kehitetään niin, että se mahdollistaa joustavan, pitkäjänteisen ja monipuolisen kieltenopiskelun hyödyntämällä oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Perusopetuksessa on luotu hyvä ja monipuolinen kielitaito. Ilmiöpohjainen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen ovat opetussuunnitelmien mukaisia kärkiä, jotka mahdollistavat oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

8. Selvittäjän ehdotuksen mukaan suullisen kielitaidon koe otetaan osaksi vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen kokeita ylioppilastutkinnossa. Kehittyvää teknologiaa hyödynnetään kokeen toteutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Suullinen kielitaito on tärkeä osa kielitaitoa ihmisten välisten kommunikoinnin kannalta.

9. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kehittää yhdessä opetuksen/koulutuksen järjestäjien kanssa tapoja tunnistaa, tukea ja hyödyntää monikielisyyttä nykyistä paremmin oppijoiden, koulun ja paikallisyhteisön vahvuutena.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Monikielisyyden tunnistaminen, tukeminen ja hyödyntäminen ovat kansallisesti merkittäviä sivistyksen, kansainvälisyyden ja kilpailukyvyn takia. Sen vuoksi on tärkeää luoda näille kansallisesti suuntaviivat ja periaatteet.

10. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulujen kielitietoista toimintaa vahvistetaan täydennyskoulutuksella siten, että jokaisella opetuksen järjestäjällä on riittävä määrä kielitietoisen opetuksen asiantuntijoita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielitietoisuus, kieli-aidon kehittäminen, kielen opetuksen varhentaminen, kielitaidon monipuolisuus ja monikielisyys ovat asioita, joiden kehittäminen edellyttää täydennyskoulutusta.

11. Selvittäjän ehdotuksen mukaan oppilaitokset tarjoavat eri asteilla kieliin erilaisia polkuja: kielikerhoja, pelillistämistä ja muita digitaalisten sovellusten tarjoamia mahdollisuuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen oppimisen varhentaminen edellyttää uudenlaisia toimintatapoja. Luku- ja kirjoitustaito eivät ole edellytyksiä kielen oppimiselle, vaan esim. leikit, laulut ja lorut ovat hyviä tapoja kielenoppimisen alkuvaiheessa. Erilaiset oppimisen polut monipuolistavat kielenopetusta. Samalla ne myös motivoivat, tukevat kommunikaatiota ja mahdollistavat itsenäisen opiskelun.

12. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kehitetään toiselle asteelle mallit in- ja nonformaalisti opitun osaamisen tunnustamiselle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Osaaminen perustuu näyttöön, ei opetukseen osallistumiseen. On tärkeää, että osaamisen tunnustamiselle on selkeät kriteerit.

13. Selvittäjän ehdotuksen mukaan selvitetään mahdollisuudet lukion ja vapaan sivistystyön oppilaitosten yhteistyölle ja yleisten kielitutkintojen kehittämiseksi vastaamaan tarpeeseen ”toisen asteen Ykinä”.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Yleiset kielitutkinnot ovat tärkeä osa kielen osaamisen tunnustamista. Kuusiportainen taitoasteikko on yhteismitallinen yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitoasteikon kanssa. Tällaisten tutkintojen avulla on mahdollista myös tunnustaa ja tunnustaa in- ja nonformaalisti opittua.

14. Selvittäjän ehdotuksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa lisätään muilla kuin kotimaisilla kielillä annettavaa tutkintokoulutusta ja vahvistetaan kieliopintojen roolia kaikessa koulutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kieliopintojen roolia tulee lisätä, koska työmarkkinat, palvelukenttä tai ammattitaidon edelleen kehittyminen edellyttävät kykyä toimia kansainvälisessä tai monikielisessä ympäristössä. Myös muilla kuin kotimaisilla kielillä tapahtuvaa tutkintokoulutustakin voidaan lisätä. On kuitenkin huolehdittava ennen kaikkea tutkintoon liittyvän osaamisen varmistaminen.

15. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Kansallinen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa vuoden 2020 jälkeen arvioinnin ammatillisen koulutuksen reformin vaikutuksista yhteisten tutkinnon osien ml. kielten opiskeluun ja oppimiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. On tärkeää, että ammatillisen koulutuksen uudistuksen vaikutuksia arvioidaan. Yhteisten tutkinnon osien ja kielten oppimisen osalta se on tärkeää myös siksi, että opiskelija voi jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

16. Selvittäjän ehdotuksen mukaan varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tuodaan kielenopetuksen aloittamiseen orientoivia elementtejä, kuten leikillisyyttä, pelillisyyttä, kielisuihkuttelua jne.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Vieraisiin kieliin orientoituminen tapahtuu kielisuihkuttelulla, jossa leikit, pelit, laulut ja lorut ovat keskeisiä toimintatapoja. Leikillisuus ja pelillisuus tukevat lapsen aktiivisuutta, toimijuutta, toiminnallista oppimista ja osallisuutta.

17. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kieltenopetuksen kärkihankkeen sekä kielikylypyopetuksen kehittämistoimien pohjalta vahvistetaan varhaiskasvatukseen vieraiden kielten opiskelun aloittamista tukevaa ja siihen orientoivaa pedagogiikkaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen oppiminen on tehokkaampaa, mitä aiemmin se alkaa. Varhaiskasvatus luo vahvan pohjan elinikäiselle oppimiselle.

18. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot vahvistavat kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttäviä sisältöjä lastentarhanopettajakoulutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Opettajankoulutuksella on merkittävä rooli pedagogiikan kehittämisessä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tärkeänä, että kielitietoisuuteen perehdyttäviä sisältöjä vahvistetaan myös ammattikorkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksessa.

19. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut suunnittelevat ja järjestävät yhteistyössä lyhytkestoisempaa täydennyskoulutusta ja erikoistumiskoulutusohjelman kielitietoisesta opetuksesta lastentarhanopettajille.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksella vahvistetaan opettajien osaamisen ja pedagogiikan kehittymistä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen.

20. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kannustetaan kuntia laatimaan vuoteen 2020 mennessä kieli- ja kansainvälisyysohjelmat, joissa kieltenopetusta tarkastellaan oppilaiden kielipolkujen jatkumon, kielivalintojen tarjonnan ja jakauman, kunnan tai maakunnan elinkeinoelämän tarpeiden sekä kansallisten tarpeiden kannalta. Ohjelmissa huomioidaan myös vapaan sivistystyön oppilaitosten rooli kieliohjelmien jatkumon varmistamisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Toimintaympäristöt Helsingissä ovat jo nyt monikielisiä, monikulttuurisia ja kansainvälisiä. Kielipolut, kielivalinnat, kielivalintojen tarjonta ja jakauma sekä kaupungin strategia ovat asioita, jotka on hyvä saada läpinäkyviksi kuntalaisen kannalta. Oppijoiden ja huoltajien valintojen tulee pohjautua tietoon.

21. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kokoaa yhdessä Kuntaliiton kanssa kielenopetuksen kehittäjäkuntien verkoston, jossa kunnille annetaan tukea ja mahdollisuus tehdä yhteistyötä hyvien käytäntöjen löytämiseksi ja levittämiseksi kielenopetukseen. Työssä hyödynnetään olemassa olevia verkostoja. Opetushallituksen kokeilukeskus osallistuu verkoston luomiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Verkostomainen toiminta kehittämisessä on hyvä ajatus. Helsinki haluaa olla mukana osana kielenopetuksen kehittäjäkuntien verkostoa.

22. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut lisäävät kielten ylioppilaskokeiden huomioimista opiskelijavalinnassa. Tämä tarkoittaa myös muita kieliä kuin suomea/ruotsia ja englantia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijavalintojen periaatteet on hyvä selvittää erikseen. On tärkeä huomioida, että opiskelijavalintojen kriteerit ovat sellaiset, että ne eivät muodosta jatko-opintoihin hakeutuille umpiperiä.

23. Selvittäjän ehdotuksen mukaan muutetaan asetusta yliopistojen tutkinnoista niin, että opiskelijalta edellytetään vähintään kahden vieraan kielen taidon osoittamista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla esitystä. Helsingin kaupunki tarvitsee kielitietoisia ja -taitoisia, monikielisessä sekä kansainvälisessä

toimintaympäristössä toimivia ammattilaisia. Kielen opiskelu on kuitenkin mahdollista elinikäisen oppimisen näkökulmasta milloin vain. Kieli-taito voidaan osoittaa muutoinkin kuin yliopistotutkinnon osana.

24. Selvittäjän ehdotuksen mukaan osaamisen hankkimiseen ja osoit-tamiseen kehitetään joustavia malleja yliopistojen, lukioden ja vapaan sivistystyön yhteistyönä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Yliopistoilla, lukioil-la ja vapaan sivistystyön oppilaitoksilla on kaikilla monenlaista ja myös erilaista osaamista. Näiden osaamista on hyvä hyödyntää osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa elinikäisen oppimisen mahdollistaen.

25. Selvittäjän esityksen mukaan korkeakoulut sopivat Unifin ja Arenen johdolla työnjaosta ja yhteistyöstä Aasian ja Afrikan kielten (esim. so-mali, kurdi, vietnam, kiina, korea, japani) perusopetuksessa kielikes-kuksissa tai vastaavissa. Tarkastelu tehdään rinnan kielten tutkintou-lutuksen kehittämisen kanssa. Yhteistyönä kehitetään myös Aasian ja Afrikan kielten verkko-opetusta maan korkeakoulujen ja aikuiskoulutuk-sen tarpeisiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Afrikan ja Aasian kielten merkitys kasvaa sekä kansallisesti että Helsingin kaupungissa. Korkeakoulujen on järkevää sopia työnjaosta ja yhteistyöstä näiden kielten opetuksen järjestämisessä.

26. Selvittäjän ehdotuksen mukaan korkeakoulut lisäävät suomen/ruot-sin toisena kielenä opetukseen syventäviä kursseja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansalliskielten osaa-misesta on myös pidettävä huolta.

27. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloidaan eri yliopistoissa eri tavoin, ja tarpeisiin vastaamista arvioi-daan yliopistojen yhteistyönä kansallisen kielivarannon näkökulmasta. Samalla huolehditaan siitä, että kielten aineenopettajakoulutusta tarjoa-vissa yliopistoissa on tarjolla riittävän laaja kieliaineiden kirjo. Kiinan kielen opetusta lisätään eniten.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Ylio-pistojen välinen yhteistyö on tärkeää. Miten kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloidaan yliopistoissa tai miten yliopistojen yhteistyö kan-sallisen kielivarannon näkökulmasta järjestetään, on ennen kaikkea yliopistojen asia. Kielenopetuksen varhentaminen tai kiinan kielen ope-tuksen tarjonnan laajentaminen ovat asioita, jotka on syytä huomioida tutkinto-opiskelussa ja tutkimuksessa.

28. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot kehittävät uudenlaisia, kieliaineita ja muuta substanssia yhdistäviä tutkinto-ohjelmia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksen varhentaminen, tarjonnan monipuolistaminen, kielitietoisuuden kehittyminen sekä kansainvälistyminen edellyttävät tutkinto-ohjelmien kehittämistä.

29. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot lisäävät yhteistyötä Pohjoismaiden ja Viron yliopistojen kanssa vähemmän opiskelluissa kielissä hyödyntäen opetuksen digitalisaatiota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Väestömäärältään pienten valtioiden on järkevää tehdä yhteistyötä. Yliopistot tekevät paljon yhteistyötä ja tämänkin asian osalta sen kehittäminen on tarpeellista.

30. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot uudistavat kielten aineenopettajakoulutusta ja opettajankoulutukseen kohdistuvaa tutkimusta kielten ainelaitosten ja opettajakoulutuslaitosten yhteistyönä. Erityisesti vahvistetaan oppijalähtöisyyteen, monikulttuurisuuteen ja joustaviin suoritustapoihin sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimiseen kohdistuvaa tutkimusta ja osaamista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Opetussuunnitelmien mukainen toiminta edellyttää opettajalta oppijalähtöistä toimintatapaa, monikulttuurisessa ympäristössä toimisen ammattitaitoa, joustavien menetelmien ja suoritustapojen hallintaa sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimista. Näiden alueiden tutkimusta ja osaamista on tarpeen lisätä ainelaitosten ja opettajankoulutuslaitosten yhteistyönä.

31. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten aineenopettajankoulutuksessa vahvistetaan kieli- ja kulttuuritietoisien kasvatuksen roolia. Selvitetään mahdollisuus erikoistua pedagogisissa opinnoissa, esimerkiksi opetusharjoittelussa, nykyistä vahvemmin aikuiskoulutukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksessa kieli- ja kulttuuritietoisuuden merkitys on kasvanut. Kielitaito on myös kielen kulttuurin taitoa. Kielen oppimista tapahtuu koko elämän ajan. Elinikäisen oppimisen näkökulmasta kielen aineenopettajalla tulee olla mahdollisuus erikoistua myös aikuiskoulutukseen.

32. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulutuksen järjestäjät takaavat opettajille mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, joka tukee kontaktin säilymistä kielialueeseen ja kulttuuriympäristöön.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksessa tulee huomioida samalla tavalla kieli- ja kulttuuritietoisuuden osaamisen vaatimukset kuin kielten aineenopettajakoulutuksessa.

33. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot jatkavat yhdessä työelämän toimijoiden kanssa erikoistumiskoulutusten kehittämistä opettajille aiheina esim. kielitietoisuus, monikielisyys, kaksikielinen pedagogiikka ja monikulttuurisissa yhteisöissä toimiminen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kansainvälisyys, monikielisyys ja monikulttuurisuus ovat osa toimintaympäristöämme. Kielitietoisuus on keskeinen osaamisalue opettajan työssä. Kielikylpy- ja kielirikasteinen opetus lisääntyy. On järkevää kehittää näiden osa-alueiden ympärille erikoistumiskoulutuksia yhdessä yliopistojen kanssa.

34. Selvittäjän ehdotuksen mukaan STM ja OKM vahvistavat neuvoloiden roolia kielitietoisuuden vahvistamisessa ja perheiden monikielisyyden tukemisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Varhainen tuki perheille mahdollistuu hyvin neuvolatoiminnan kautta. Syntymästä koulukään lapsi ja perhe ovat tämän palvelun piirissä. Yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa neuvolatoiminta voi tukea kielitietoisuuden kehittymistä. Koska neuvoloissa kohdataan koko perhe, myös perheiden monikielisyyden tukeminen on mahdollista. On järkevää vahvistaa neuvoloiden roolia tässä asiassa.

35. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lisätään oma äidinkieli perusopetuksessa säädöspohjaan erillisenä oppimääränä ja määritellään oman äidinkielen opettajan kelpoisuus.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Oman äidinkielen merkitys kaiken oppimisen, identiteetin kehittymisen ja muun kasvun ja kehityksen kannalta on ensiarvoisen tärkeä. Oman äidinkielen opettajien koulutus ja kelpoisuuden määrittely mahdollistaisi oman äidinkielen opetuksen laadun kehittymisen.

36. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus tekee yhdessä työnantajien kanssa selvityksen siitä, mikä on todellinen S2/R2-vaatimus työpaikoilla, miten ammatillista kielitaitoa arvioidaan ja miten suomen/ruotsin taitoa voidaan tehokkaasti kehittää työssä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Suomen/ruotsin taitovaatimukset ovat erilaiset eri töissä. Taitotason vaatimuksia on hyvä arvioida. Koska kielen oppiminen on jatkuvaa, työnantajat tarvitsevat tukea, kuinka työntekijöiden kielitaitoa voidaan kehittää työssä.

37. Selvittäjän ehdotuksen mukaan mahdollisuuksia suorittaa yleisiä kielitutkintoja parannetaan lisäämällä tutkintojen kielivalikoimaa ja vauhdittamalla tutkintojen digitalisoimista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansainvälisyys, monikulutturuus, monikielisyys, Aasian ja Afrikan kielten osaamistarpeen lisääntyminen ja kielitietoisuuden vahvistaminen puoltavat kielivalikoiman laajentamista yleisissä kielitutkinnoissa. Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden.

38. Selvittäjän ehdotuksen mukaan työmarkkinajärjestöt ja yliopistot tekevät yhteistyössä selvityksen työelämän alakohtaisista todellisista kielten ja kulttuurien osaamistarpeista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Eri työtehtävissä on eroja kielitaitovaatimusten suhteen. Toisaalta toimintaympäristömme kansainvälistyvät ja muuttuvat monikulttuurisiksi sekä monikielisiksi. Tulevaisuuden työtehtävissä korostuu vuorovaikutus ja sosiaaliset taidot. On tärkeää selvittää työelämän todellisia kielten ja kulttuurien osaamistarpeita.

39. Selvittäjän ehdotuksen mukaan vahvistetaan kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien ja niistä valmistuvien työelämäyhteyksiä ja osaamisen hyödyntämistä myös pk-yrityksissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevilla kielitaidon lisäksi kehittyä osaamista kulttuurien, moninaisuuden ja monikielisyyden kohtaamisessa. Tätä osaamista syytä edistää ja hyödyntää työelämässä.

40. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kansainvälisten koulujen määrä suurissa ja/tai kansainvälistyvissä kaupungeissa lisätään kansainvälisten osaajien Suomeen saamisen tukemiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Helsingin kaupunkistrategiassa kansainvälistyminen, kielen opetuksen varhentaminen ja kaksi- ja vieraskielisen opetuksen lisääminen ovat osa kaupungin kilpailukyvyn parantamista. Kansainvälistymisen tarpeisiin ja kansainväliseen kilpailuun on varauduttava.

41. Selvittäjän ehdotusten mukaan maahanmuuttajien ohjaamisessa korkeakoulutukseen hyödynnetään vastuukorkeakoulutoiminnasta vuosina 2017-2020 saatuja kokemuksia. Syntyneet hyvät käytännöt sekä ohjauksesta että yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa vakiinnutetaan osaksi oppilaitosten ja TE-toimistojen toimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Maahanmuuttajien ohjautuminen koulutukseen on tärkeä osa kotoutumista. Tarvitsemme kaikkien panoksen ja jokaisella tulee olla mahdollisuus kouluttautua omien taipumusten, haaveiden ja potentiaalinsa mukaisesti. Ohjaus on tässä tärkeässä roolissa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohta 22 seuraavasti (päättösasiakirjassa (44-45).

Kohta: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä." Muutetaan muotoon Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla esitystä.

Päättösasiakirjassa mainitut perusteet pysyvät ennallaan.

Perustelut: Useimmilla aloilla muut kuin kielen osaamiseen liittyvät kriteerit ovat tärkeitä. Esim. kemistin on tärkeämpää olla hyvä kemiassa kuin osata sen lisäksi useita eri kieliä. Jos kielten ylioppilaskokeen merkitystä jatko-opintoihin hakeutumisessa kasvatetaan, heikentyy heikommien kielissä pärjäävien opiskelijoiden mahdollisuus jatko-opintoihin. Kielten osaamisesta saatavien pisteiden nostaminen syrjisi myös lukivaikeuksista kärsiviä.

Kannattaja: Petra Malin

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Muutetaan lausunnon kohdan 37 virke (päättösasiakirjan kohta 74): "Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden." Muotoon "Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden, mutta ei korvaa kasvokkain tapahtuvaa kohtaavaa oppimista."

Kannattaja: Petra Malin

Vastaehdotus:

Petra Malin: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohta 18 seuraavasti (päättösasiakirjassa (36-37):

Lisätään loppuun virke: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tärkeänä, että kielitietoisuuteen perehdyttäviä sisältöjä vahvistetaan myös ammattikorkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksessa."

Kannattaja: Otso Kivekäs

1 äänestys

23.01.2018

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohta 22 seuraavasti (pää-
tösasiakirjassa (44-45).

Kohta: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä." Muutetaan muotoon

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla esitystä. Päätösasiakirjassa mainitut perusteet pysyvät ennallaan. Perustelut: Useimmilla aloilla muut kuin kielen osaamiseen liittyvät kriteerit ovat tärkeitä. Esim. kemistin on tärkeämpää olla hyvä kemiassa kuin osata sen lisäksi useita eri kieliä. Jos kielten ylioppilaskokeen merkitystä jatko-opintoihin hakeutumisessa kasvatetaan, heikentyy heikommin kielissä pärjäävien opiskelijoiden mahdollisuus jatko-opintoihin. Kielten osaamisesta saatavien pisteiden nostaminen syrjisi myös lukivaikeuksista kärsiviä.

Jaa-äännet: 11

Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Tiina Larsson, Abdirahim Mohamed, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 2

Vesa Korkkula, Petra Malin

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Vesa Korkkulan vastaehdotuksen äänin 11–2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan lausunnon kohdan 37 virke (pää-
tösasiakirjan kohta 74): "Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden." Muotoon "Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden, mutta ei korvaa kasvokkain tapahtuvaa kohtaavaa oppimista."

Jaa-äännet: 10

Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Tiina Larsson, Abdirahim Mohamed, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 3

Vesa Korkkula, Petra Malin, Mirita Saxberg

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Vesa Korkkulan vastaehdotuksen äänin 10–3.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohta 18 seuraavasti (pää-

tösasiakirjassa (36-37): Lisätään loppuun virke: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tärkeänä, että kielitietoisuuteen perehdyttäviä sisältöjä vahvistetaan myös ammattikorkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksessa."

Jaa-äännet: 5

Ville Jalovaara, Pia Kopra, Tiina Larsson, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 7

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Mirita Saxberg

Tyhjä: 1

Martina Harms-Aalto

Suoritetussa äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7–5. Tyhjää äänesti 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pertti Joona, pedagogisten palveluiden päällikkö, puhelin: 310 86232
pertti.joona(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM, lausuntopyyntö 20.12.2017, ehdotukset kielikoulutuksen kehittämiseksi
- 2 Lausuntopyynnön kysymykset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuravan lausunnon kaupunginhallitukselle Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyynnöstä 'Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta'. Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan joko puoltava tai vastustava kanta perusteluineen seuraaviin selvittäjän ehdotuksiin tai antamaan muun näkemyksen asiasta.

1. Selvittäjä ehdottaa, että Tilastokeskus muuttaa kielitaidon tilastointia niin, että henkilö voi äidinkiellensä lisäksi ilmoittaa väestörekisteriin muita kotikieliä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. On hyödyllistä, että koko kielivaranto tulee esille. Yksittäisellä henkilöllä voi olla aktiivisesti käytössä kaksi tai useampi kotikieltä.

2. Selvittäjä ehdottaa, että koulutuksen järjestäjät kehittävät yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa toimenpiteitä, joilla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa opiskelijoiden kielivaranto ja hyödyntää sitä työelämässä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Monipuolinen kielivaranto on kansallinen etu, jota voidaan hyödyntää kansainvälisessä yhteistyössä ja kansainvälisillä markkinoilla.

3. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kieli varhennetaan alkamaan viimeistä ensimmäisen opintovuoden kevätlukukaudella. Varhentamiseen varataan tarvittava lisäys vähimmäistuntimäärään.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Helsingissä A1-kielen opetus alkaa 1.8.2018 alkaen 1. luokalta. Se on kaupunkistrategian mukainen ratkaisu. Varhentamista perustellaan sillä, että kielen oppiminen on tehokkaampaa, mitä aiemmin sen oppiminen alkaa.

4. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kielivalinnaksi suositellaan pääsääntöisesti muuta kuin englantia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen valinnan tulee perustua oppilaan ja huoltajien omaan valintaan. Ohjauksessa tuodaan esille ja opetuksen järjestäjä tarjoaa monipuolista kielivalikoimaa A-kieleksi. Monipuolinen kielivaranto on aitoa kansainvälisyyttä.

5. Selvittäjä ehdottaa, että valinnainen A2-kieli varhennetaan alkamaan 3. luokalta, ja se on pääsääntöisesti englantia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä. A2-kielen valinnan tulee perustua oppilaan ja huoltajien omaan valintaan. Samalla perusteella kuin A1-kielen aloitusta varhennetaan, tulee myös A2-kielen opetusta varhentaa. Mitä aiemmin kielen oppiminen alkaa, sen tehokkaampaa se on. Englannin kieli on maailmanlaajuinen yleis-kieli ja sen tärkeys on hyvä tuoda esille ohjauksessa, vaikkakin kielitarjonnan tulee olla monipuolista.

6. Selvittäjän vaihtoehtoisen ehdotuksen mukaan oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia kieltenopiskeluun parannetaan velvoittamalla kunnat laajentamaan oppilaiden mahdollisuuksia valita A-kielen oppimääränä myös muita kieliä kuin englantia. Opetuksen järjestämisessä hyödynnetään alueellisia yhteistyömuotoja ja verkko-opetusta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa tähän saman vastauksen kuin kysymykseen 5.

7. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lukion rakennetta kehitetään niin, että se mahdollistaa joustavan, pitkäjänteisen ja monipuolisen kieltenopiskelun hyödyntämällä oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Perusopetuksessa on luotu hyvä ja monipuolinen kielitaito. Ilmiöpohjainen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen ovat opetussuunnitelmien mukaisia kärkiä, jotka mahdollistavat oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

8. Selvittäjän ehdotuksen mukaan suullisen kielitaidon koe otetaan osaksi vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen kokeita ylioppilastutkinnossa. Kehittyvää teknologiaa hyödynnetään kokeen toteutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Suullinen kielitaito on tärkeä osa kielitaitoa ihmisten välisten kommunikoinnin kannalta.

9. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kehittää yhdessä opetuksen/koulutuksen järjestäjien kanssa tapoja tunnistaa, tukea ja hyödyntää monikielisyyttä nykyistä paremmin oppijoiden, koulun ja paikallisyhteisön vahvuutena.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Monikielisyyden tunnistaminen, tukeminen ja hyödyntäminen ovat kansallisesti merkittäviä sivistyksen, kansainvälisyyden ja kilpailukyvyn takia. Sen vuoksi on tärkeää luoda näille kansallisesti suuntaviivat ja periaatteet.

10. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulujen kielitietoista toimintaa vahvistetaan täydennyskoulutuksella siten, että jokaisella opetuksen järjestäjällä on riittävä määrä kielitietoisen opetuksen asiantuntijoita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielitietoisuus, kielitaidon kehittäminen, kielen opetuksen varhentaminen, kielitaidon monipuolisuus ja monikielisyys ovat asioita, joiden kehittäminen edellyttää täydennyskoulutusta.

11. Selvittäjän ehdotuksen mukaan oppilaitokset tarjoavat eri asteilla kieliin erilaisia polkuja: kielikerhoja, pelillistämistä ja muita digitaalisten sovellusten tarjoamia mahdollisuuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen oppimisen varhentaminen edellyttää uudenlaisia toimintatapoja. Luku- ja kirjoitustaito eivät ole edellytyksiä kielen oppimiselle, vaan esim. leikit, laulut ja lorut ovat hyviä tapoja kielenoppimisen alkuvaiheessa. Erilaiset oppimisen polut monipuolistavat kielenopetusta. Samalla ne myös motivoivat, tukevat kommunikaatiota ja mahdollistavat itsenäisen opiskelun.

12. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kehitetään toiselle asteelle mallit in- ja nonformaalisti opitun osaamisen tunnustamiselle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Osaaminen perustuu näyttöön, ei opetukseen osallistumiseen. On tärkeää, että osaamisen tunnustamiselle on selkeät kriteerit.

13. Selvittäjän ehdotuksen mukaan selvitetään mahdollisuudet lukion ja vapaan sivistystyön oppilaitosten yhteistyölle ja yleisten kielitutkintojen kehittämiseksi vastaamaan tarpeeseen ”toisen asteen Ykinä”.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Yleiset kielitutkinnot ovat tärkeä osa kielen osaamisen tunnustamista. Kuusiportainen taitoasteikko on yhteismitallinen yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitoasteikon kanssa. Tällaisten tutkintojen avulla on mahdollista myös tunnustaa ja tunnustaa in- ja nonformaalisti opittua.

14. Selvittäjän ehdotuksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa lisätään muilla kuin kotimaisilla kielillä annettavaa tutkintokoulutusta ja vahvistetaan kieliopintojen roolia kaikessa koulutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kieliopintojen roolia tulee lisätä, koska työmarkkinat, palvelukenttä tai ammattitaidon edelleen kehittyminen edellyttävät kykyä toimia kansainvälisessä tai monikielisessä ympäristössä. Myös muilla kuin kotimaisilla kielillä tapahtuvaa tutkintokoulutustakin voidaan lisätä. On kuitenkin huolehdittava ennen kaikkea tutkintoon liittyvän osaamisen varmistaminen.

15. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Kansallinen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa vuoden 2020 jälkeen arvioinnin ammatillisen koulutuksen reformin vaikutuksista yhteisten tutkinnon osien ml. kielten opiskeluun ja oppimiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. On tärkeää, että ammatillisen koulutuksen uudistuksen vaikutuksia arvioidaan. Yhteisten tutkinnon osien ja kielten oppimisen osalta se on tärkeää myös siksi, että opiskelija voi jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

16. Selvittäjän ehdotuksen mukaan varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tuodaan kielenopetuksen aloittamiseen orientoivia elementtejä, kuten leikillisyyttä, pelillisyyttä, kielisuihkuttelua jne.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Vieraisiin kieliin orientoituminen tapahtuu kielisuihkuttelulla, jossa leikit, pelit, laulut ja lorut ovat keskeisiä toimintatapoja. Leikillisuus ja pelillisuus tukevat lapsen aktiivisuutta, toimijuutta, toiminnallista oppimista ja osallisuutta.

17. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kieltenopetuksen kärkihankkeen sekä kielikylypyopetuksen kehittämistoimien pohjalta vahvistetaan varhaiskasvatuksen vieraiden kielten opiskelun aloittamista tukevaa ja siihen orientoivaa pedagogiikkaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen oppiminen on tehokkaampaa, mitä aiemmin se alkaa. Varhaiskasvatus luo vahvan pohjan elinikäiselle oppimiselle.

18. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot vahvistavat kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttäviä sisältöjä lastentarhanopettajakoulutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Opettajankoulutuksella on merkittävä rooli pedagogiikan kehittämisessä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen.

19. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut suunnittelevat ja järjestävät yhteistyössä lyhytkestoisempaa täydennyskoulutusta ja erikoistumiskoulutusohjelman kielitietoisesta opetuksesta lastentarhanopettajille.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksella vahvistetaan opettajien osaamisen ja pedagogiikan kehittymistä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen.

20. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kannustetaan kuntia laatimaan vuoteen 2020 mennessä kieli- ja kansainvälisyysohjelmat, joissa kieltenopetusta tarkastellaan oppilaiden kielipolkujen jatkumon, kielivalintojen tarjonnan ja jakauman, kunnan tai maakunnan elinkeinoelämän tarpeiden sekä kansallisten tarpeiden kannalta. Ohjelmissa huomioidaan myös vapaan sivistystyön oppilaitosten rooli kieliohjelmien jatkumon varmistamisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Toimintaympäristöt Helsingissä ovat jo nyt monikielisiä, monikulttuurisia ja kansainvälisiä. Kielipolut, kielivalinnat, kielivalintojen tarjonta ja jakauma sekä kaupungin strategia ovat asioita, jotka on hyvä saada läpinäkyviksi kuntalaisen kannalta. Oppijoiden ja huoltajien valintojen tulee pohjautua tietoon.

21. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kokoaa yhdessä Kuntaliiton kanssa kielenopetuksen kehittäjäkuntien verkoston, jossa kunnille annetaan tukea ja mahdollisuus tehdä yhteistyötä hyvien käytä-

täntöjen löytämiseksi ja levittämiseksi kieltenopetukseen. Työssä hyödynnetään olemassa olevia verkostoja. Opetushallituksen kokeilukeskus osallistuu verkoston luomiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Verkostomainen toiminta kehittämisessä on hyvä ajatus. Helsinki haluaa olla mukana osana kieltenopetuksen kehittäjäkuntien verkostoa.

22. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut lisäävät kielten ylioppilaskokeiden huomioimista opiskelijavalinnassa. Tämä tarkoittaa myös muita kieliä kuin suomea/ruotsia ja englantia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijavalintojen periaatteet on hyvä selvittää erikseen. On tärkeä huomioida, että opiskelijavalintojen kriteerit ovat sellaiset, että ne eivät muodosta jatko-opintoihin hakeutuille umpiperiä.

23. Selvittäjän ehdotuksen mukaan muutetaan asetusta yliopistojen tutkinnoista niin, että opiskelijalta edellytetään vähintään kahden vieraan kielen taidon osoittamista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla esitystä. Helsingin kaupunki tarvitsee kielitietoisia ja -taitoisia, monikielisessä sekä kansainvälisessä toimintaympäristössä toimivia ammattilaisia. Kielen opiskelu on kuitenkin mahdollista elinikäisen oppimisen näkökulmasta milloin vain. Kielitaito voidaan osoittaa muutoinkin kuin yliopistotutkinnon osana.

24. Selvittäjän ehdotuksen mukaan osaamisen hankkimiseen ja osoittamiseen kehitetään joustavia malleja yliopistojen, lukioiden ja vapaan sivistystyön yhteistyönä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Yliopistoilla, lukioiden ja vapaan sivistystyön oppilaitoksilla on kaikilla monenlaista ja myös erilaista osaamista. Näiden osaamista on hyvä hyödyntää osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa elinikäisen oppimisen mahdollistaen.

25. Selvittäjän esityksen mukaan korkeakoulut sopivat Unifin ja Arenen johdolla työnjaosta ja yhteistyöstä Aasian ja Afrikan kielten (esim. somali, kurdi, vietnam, kiina, korea, japani) perusopetuksessa kielikeskuksissa tai vastaavissa. Tarkastelu tehdään rinnan kielten tutkintokoulutuksen kehittämisen kanssa. Yhteistyönä kehitetään myös Aasian ja Afrikan kielten verkko-opetusta maan korkeakoulujen ja aikuiskoulutuksen tarpeisiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Afrikan ja Aasian kielten merkitys kasvaa sekä kansallisesti että Helsingin kaupungissa.

Korkeakoulujen on järkevää sopia työnjaosta ja yhteistyöstä näiden kielten opetuksen järjestämisessä.

26. Selvittäjän ehdotuksen mukaan korkeakoulut lisäävät suomen/ruotsin toisena kielenä opetukseen syventäviä kursseja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansalliskielten osaamisesta on myös pidettävä huolta.

27. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloidaan eri yliopistoissa eri tavoin, ja tarpeisiin vastaamista arvioidaan yliopistojen yhteistyönä kansallisen kielivarannon näkökulmasta. Samalla huolehditaan siitä, että kielten aineenopettajakoulutusta tarjoavissa yliopistoissa on tarjolla riittävän laaja kieliaineiden kirjo. Kiinan kielen opetusta lisätään eniten.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Yliopistojen välinen yhteistyö on tärkeää. Miten kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloidaan yliopistoissa tai miten yliopistojen yhteistyö kansallisen kielivarannon näkökulmasta järjestetään, on ennen kaikkea yliopistojen asia. Kielenopetuksen varhentaminen tai kiinan kielen opetuksen tarjonnan laajentaminen ovat asioita, jotka on syytä huomioida tutkinto-opiskelussa ja tutkimuksessa.

28. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot kehittävät uudenlaisia, kieliaineita ja muuta substanssia yhdistäviä tutkinto-ohjelmia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksen varhentaminen, tarjonnan monipuolistaminen, kielitietoisuuden kehittyminen sekä kansainvälistyminen edellyttävät tutkinto-ohjelmien kehittämistä.

29. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot lisäävät yhteistyötä Pohjoismaiden ja Viron yliopistojen kanssa vähemmän opiskelluissa kielissä hyödyntäen opetuksen digitalisaatiota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Väestömäärältään pienten valtioiden on järkevää tehdä yhteistyötä. Yliopistot tekevät paljon yhteistyötä ja tämänkin asian osalta sen kehittäminen on tarpeellista.

30. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot uudistavat kielten aineenopettajakoulutusta ja opettajakoulutukseen kohdistuvaa tutkimusta kielten ainelaitosten ja opettajakoulutuslaitosten yhteistyönä. Erityisesti vahvistetaan oppijälähtöisyyteen, monikulttuurisuuteen ja joustaviin suoritustapoihin sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimiseen kohdistuvaa tutkimusta ja osaamista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Opetussuunnitelmien mukainen toiminta edellyttää opettajalta oppijalähtöistä toimintatapaa, monikulttuurisessa ympäristössä toimisen ammattitaitoa, joustavien menetelmien ja suoritustapojen hallintaa sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimista. Näiden alueiden tutkimusta ja osaamista on tarpeen lisätä ainelaitosten ja opettajankoulutuslaitosten yhteistyönä.

31. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten aineenopettajankoulutuksessa vahvistetaan kieli- ja kulttuuritietoisien kasvatuksen roolia. Selvitetään mahdollisuus erikoistua pedagogisissa opinnoissa, esimerkiksi opetusharjoittelussa, nykyistä vahvemmin aikuiskoulutukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksessa kieli- ja kulttuuritietoisuuden merkitys on kasvanut. Kielitaito on myös kielen kulttuurin taitoa. Kielen oppimista tapahtuu koko elämän ajan. Elinikäisen oppimisen näkökulmasta kielen aineenopettajalla tulee olla mahdollisuus erikoistua myös aikuiskoulutukseen.

32. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulutuksen järjestäjät takaavat opettajille mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, joka tukee kontaktin säilymistä kielialueeseen ja kulttuuriympäristöön.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksessa tulee huomioida samalla tavalla kieli- ja kulttuuritietoisuuden osaamisen vaatimukset kuin kielten aineenopettajakoulutuksessa.

33. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot jatkavat yhdessä työelämän toimijoiden kanssa erikoistumiskoulutusten kehittämistä opettajille aiheina esim. kielitietoisuus, monikielisyys, kaksikielinen pedagogiikka ja monikulttuurisissa yhteisöissä toimiminen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kansainvälisyys, monikielisyys ja monikulttuurisuus ovat osa toimintaympäristöämme. Kielitietoisuus on keskeinen osaamisalue opettajan työssä. Kielikylpy- ja kielirikasteinen opetus lisääntyy. On järkevää kehittää näiden osa-alueiden ympärille erikoistumiskoulutuksia yhdessä yliopistojen kanssa.

34. Selvittäjän ehdotuksen mukaan STM ja OKM vahvistavat neuvoloitten roolia kielitietoisuuden vahvistamisessa ja perheiden monikielisyyden tukemisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Varhainen tuki perheille mahdollistuu hyvin neuvolatoiminnan kautta. Syntymästä koului-
kään lapsi ja perhe ovat tämän palvelun piirissä. Yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa neuvolatoiminta voi tukea kielitietoisuuden kehittymistä. Koska neuvoloissa kohdataan koko perhe, myös perheiden monikie-

lisyyden tukeminen on mahdollista. On järkevää vahvistaa neuvoloiden roolia tässä asiassa.

35. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lisätään oma äidinkieli perusopetuksessa säädöspohjaan erillisenä oppimääränä ja määritellään oman äidinkielen opettajan kelpoisuus.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Oman äidinkielen merkitys kaiken oppimisen, identiteetin kehittymisen ja muun kasvun ja kehityksen kannalta on ensiarvoisen tärkeä. Oman äidinkielen opettajien koulutus ja kelpoisuuden määrittely mahdollistaisi oman äidinkielen opetuksen laadun kehittymisen.

36. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus tekee yhdessä työnantajien kanssa selvityksen siitä, mikä on todellinen S2/R2-vaatimus työpaikoilla, miten ammatillista kielitaitoa arvioidaan ja miten suomen/ruotsin taitoa voidaan tehokkaasti kehittää työssä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Suomen/ruotsin taitovaatimukset ovat erilaiset eri töissä. Taitotason vaatimuksia on hyvä arvioida. Koska kielen oppiminen on jatkuvaa, työnantajat tarvitsevat tukea, kuinka työntekijöiden kielitaitoa voidaan kehittää työssä.

37. Selvittäjän ehdotuksen mukaan mahdollisuuksia suorittaa yleisiä kielitutkintoja parannetaan lisäämällä tutkintojen kielivalikoimaa ja vauhdittamalla tutkintojen digitalisoimista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansainvälisyys, monikulttuurisuus, monikielisyys, Aasian ja Afrikan kielten osaamistarpeen lisääntyminen ja kielitietoisuuden vahvistaminen puoltavat kielivalikoiman laajentamista yleisissä kielitutkinnoissa. Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden.

38. Selvittäjän ehdotuksen mukaan työmarkkinajärjestöt ja yliopistot tekevät yhteistyössä selvityksen työelämän alakohtaisista todellisista kielten ja kulttuurien osaamistarpeista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Eri työtehtävissä on eroja kielitaitovaatimusten suhteen. Toisaalta toimintaympäristömme kansainvälistyvät ja muuttuvat monikulttuurisiksi sekä monikielisiksi. Tulevaisuuden työtehtävissä korostuu vuorovaikutus ja sosiaaliset taidot. On tärkeää selvittää työelämän todellisia kielten ja kulttuurien osaamistarpeita.

39. Selvittäjän ehdotuksen mukaan vahvistetaan kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien ja niistä valmistuvien työelämäyhteyksiä ja osaamisen hyödyntämistä myös pk-yrityksissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevilla kielitaidon lisäksi kehittyä osaamista kulttuurien, moninaisuuden ja monikielisyyden kohtaamisessa. Tätä osaamista syytä edistää ja hyödyntää työelämässä.

40. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kansainvälisten koulujen määrä suurissa ja/tai kansainvälistyvissä kaupungeissa lisätään kansainvälisten osaajien Suomeen saamisen tukemiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Helsingin kaupunkistrategiassa kansainvälistyminen, kielen opetuksen varhentaminen ja kaksi- ja vieraskielisen opetuksen lisääminen ovat osa kaupungin kilpailukyvyä parantamista. Kansainvälistymisen tarpeisiin ja kansainväliseen kilpailuun on varauduttava.

41. Selvittäjän ehdotusten mukaan maahanmuuttajien ohjaamisessa korkeakoulutukseen hyödynnetään vastuukorkeakoulutoiminnasta vuosina 2017-2020 saatuja kokemuksia. Syntyneet hyvät käytänteet sekä ohjauksesta että yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa vakiinnutetaan osaksi oppilaitosten ja TE-toimistojen toimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Maahanmuuttajien ohjautuminen koulutukseen on tärkeä osa kotoutumista. Tarvitsemme kaikkien panoksen ja jokaisella tulee olla mahdollisuus kouluttautua omien taipumusten, haaveiden ja potentiaalinsa mukaisesti. Ohjaus on tässä tärkeässä roolissa.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 'Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta' 26.1.2018 mennessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pertti Joona, pedagogisten palveluiden päällikkö, puhelin: 310 86232
pertti.joona(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM, lausuntopyyntö 20.12.2017, ehdotukset kielikoulutuksen kehittämiseksi
- 2 Lausuntopyynnön kysymykset

23.01.2018

Asia/20

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.01.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1, 2, 3, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 ja 20 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 4, 5, 6 ja 9 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

23.01.2018

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 8 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sovellettava lainkohta: Varhaiskasvatuslaki 30 a § 1 momentti.

23.01.2018

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 11 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettamisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

23.01.2018

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

23.01.2018

-
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

23.01.2018

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Jaana Lax
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Abdirahim Mohamed

Pia Kopra

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 07.02.2018.